

**Forum för levande historia
Årsredovisning 2024**

20

24

**Forum
för levande
historia**

Innehåll

Historien skrivs nu.....	3
2024 i korthet	5
Resultatredovisning	6
Uppdrag: Levan[de] demokrati.....	7
Uppdrag: [Leva]nde demokrati.....	8
Läsanvisning	10
En kunskapsresurs för målgrupperna	11
Resurs för lärare och elever	12
Stöd för offentliganställda.....	18
Analys och bedömning.....	21
Ett främjande uppdrag	23
Pedagogik i utställningsformat	24
Minnas, uppmärksamma och högtidlighålla – för kunskap och engagemang ...	28
Kommunikation – en del av kärnverksamheten.....	32
Analys och bedömning.....	34
En expertmyndighet i framkant	35
Nära samarbete med forskningen	36

Ökad kunskap genom undersökningar och rapporter	37
Bibliotek och vittnesmål – en unik samling kunskap.....	39
Internationell samverkan – ett demokratistärkande samarbete.....	40
Analys och bedömning	41
En myndighet i ständig utveckling	42
En myndighet för alla	43
Rekrytera, utveckla och behålla expertis	45
Analys och bedömning	47
Övrig åiterrapportering.....	48
Finansiell redovisning.....	51
Sammanställning väsentliga uppgifter.....	52
Resultaträkning.....	53
Balansräkning.....	53
Anslagsredovisning	56
Tilläggsupplysningar	57
Noter	59

DNR: 2025/34
Antal sidor: 69

Historien skrivs nu.

Visionen för Forum för levande historias arbete är ett samhälle med en stark och levande demokrati där allas lika värde är en självklarhet. Vi arbetar för visionen utifrån myndighetens uppdrag att:

- Främja arbete med demokrati och mänskliga rättigheter med utgångspunkt i lärdomar från Förintelsen och kommunistiska regimers brott mot mänskligheten i historien, liksom andra brott mot mänskligheten i historien.
- Öka och fördjupa kunskaperna om antisemitism, antiziganism och andra former av rasism och intolerans med fokus på kopplingen mellan historien och samtiden.
- Sträva efter att stärka människors vilja att aktivt verka för alla människors lika värde.

Arbetet för demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och allas lika värde står just nu inför utmaningar. Detsamma gäller arbetet mot antisemitism, antiziganism och andra former av rasism och intolerans. Vi ser en global tillbakagång för demokratin och en urholkning av respekten för de mänskliga rättigheterna. Vi ser en starkt ökande antisemitism och stor otrygghet bland judar i Sverige och i andra länder. Vi ser olika former av rasism och diskriminering exempelvis i skolan och på arbetsmarknaden.

I denna oroliga, snabbt föränderliga och komplexa omvärld gör Forum för levande historia allt vi kan för att stå stadigt. Vi fortsätter att stärka och utveckla myndighetens arbete.

Varje dag finns Forum för levande historia som resurs och erbjuder stöd för elever, lärare och andra offentliganställda. Vi erbjuder utbildningar, fortbildningar och en rik flora av fakta-, metod- och klassrumsmaterial. Vi gör utställningar och workshoppar och utvecklar ny kunskap genom myndighetens egna studier. Allt görs i dialog med målgrupperna och utifrån forskning och beprövad erfarenhet.

Under 2024 har Forum för levande historia bland annat:

- Anordnat utbildningar och fortbildningar om antisemitism, andra former av rasism, de mänskliga rättigheterna och om de nationella minoriteterna.
- Producerat en ny version av undervisningsmaterialet *Antisemitism då och nu* tillsammans med Svenska kommittén mot antisemitism.
- Utvecklat flera nya material för skolan om rasism mot de fem nationella minoriteterna.

- Tagit fram två nya utställningar: *Barn under Förintelsen*, en utskrivbar utställning till Förintelsens minnesdag och *Jag är jag!*, en utställning för årskurs 4–6 om hur det är att leva som nationell minoritet i Sverige.
- Anordnat en stor mängd workshoppar för skolklasser kring utställningen *Propaganda – risk för påverkan*.
- Lanserat *Demokratistegen*, ett stöd till skola, förskola och folkbildning för ett långsiktigt strategiskt demokratiarbete, tillsammans med Skolverket.
- Tillsammans med partners gjort hågkomstresor till Norge och till Förintelsens romska minnesplatser i Polen.
- Gett en högskolekurs i pedagogiskt arbete mot antisemitism tillsammans med Segerstedtsinstitutet.
- Stöttat över 100 myndigheter som arbetar mot rasism respektive för demokrati genom nätverk för kunskaps- och erfarenhetsutbyte.
- Inlett och förberett nya studier om intolerans bland svenska skolungdomar respektive om antisemitiska attityder i befolkningen, liksom en kunskapsöversikt om antisemitism på nätet.

Liksom varje år har myndigheten arbetat med och gett stöd till olika lokala aktörer kring minnehållningen av Förintelsens minnesdag den 27 januari och minnesdagen för folkmordet på romer under Förintelsen den 2 augusti. Båda dagarna samlar varje år fler och fler arrangörer och deltagare.

”Forum för levande historias arbete vore inte detsamma utan alla goda samarbeten...”

Forum för levande historia ansvarar för Sveriges delegation till organisationen International Holocaust Remembrance Alliance. Här prioriterar Sverige bland annat ökad kunskap om folkmordet på romer under Förintelsen. I linje med det har Sverige varit drivande för att organisationen ska ta fram de riktlinjer som nu finns på plats för att stödja medlemsländernas undervisning på temat. Myndigheten representerar också Sverige i Auschwitz-Birkenau-stiftelsens internationella kommitté.

Årets Per Anger-pris tilldelades den kambodjanska människorättskämpen Sithar Chhim.

Inför märkesåret 2025, då vi uppmärksammar 80 år efter befrielsen av Auschwitz-Birkenau, liksom 250 år av etablerat judiskt i Sverige, har myndigheten bedrivit ett aktivt förberedelsearbete. Inte minst när det gäller det nya uppdraget att ta budskapet i boken *...om detta må ni berätta...* in i en ny tid.

Forum för levande historias arbete vore inte detsamma utan alla goda samarbeten med andra

myndigheter, skolor, det civila samhället, forskare, kommuner och andra. Stort tack till er!

Tack också till alla lärare, elever, offentliganställda och privatpersoner som har tagit del av Forum för levande historias olika verksamheter under året.

Och som alltid, varmt tack till alla kunniga och engagerade medarbetare på Forum för levande historia.

Historien skrivs nu. Du är en del av den.

Petra Mårseius
Överintendent

2024 i korthet

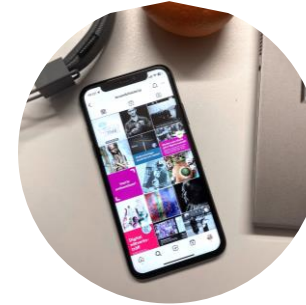
Förintelsens minnesdag uppmärksammades på över 250 arrangemang i landet.

Utställningen *Barn under Förintelsen* har laddats ned nära 1 400 gånger.

Över 7 000 elever har deltagit i workshoppar i våra lokaler.

Våra aktiviteter i sociala medier ledde till 424 500 interaktioner.

Sithar Chhim, fackföreningsledare i Kambodja, tilldelades Per Anger-Priset.

Utställningen *Jag är jag!* har öppnats.

Materialet *Antisemitism då och nu* har vidareutvecklats i samarbete med Svenska kommittén mot antisemitism.

Webbsidan judisktliv.se har tagits fram i samarbete med Judiska centralrådet.

Faktatexter om de fem nationella minoriteterna har lanserats.

Över 1 200 skolanställda har deltagit i fortbildningar.

Resultatredovisning

Uppdrag: **Leva[nde] demokrati**

Forum för levande historia är en myndighet under Kulturdepartementet. Myndighetens övergripande uppdrag är att främja arbete med demokrati, de mänskliga rättigheterna och allas lika värde.

Uppdrag: Leva[nde] demokrati

Forum för levande historia bildades 2003. Den första paragrafen i myndighetens instruktion beskriver kärnan i uppdraget¹:

”Forum för levande historia ska främja arbete med demokrati och mänskliga rättigheter. Detta ska göras med utgångspunkt i lärdomar från Förintelsen och kommunistiska regimers brott mot mänskligheten i historien, liksom andra brott mot mänskligheten i historien.

Myndigheten har särskilt till uppgift att öka och fördjupa kunskaperna om antisemitism, antiziganism och andra former av rasism och intolerans med fokus på kopplingen mellan historien och samtiden.

Myndigheten ska sträva efter att stärka människors vilja att aktivt verka för alla människors lika värde.”

I och med att Forum för levande historias uppdrag utvidgades 2023 utarbetades ett internt dokument för att dra upp den övergripande inriktningen för myndighetens verksamhet under kommande femårsperiod: *Leva[nde] demokrati – strategi för Forum för levande historia 2024–2028*.

Strategin lägger fast två övergripande mål för myndigheten:

- Vi bidrar till en levande, stark, inkluderande och väl förankrad demokrati i Sverige.
- Vi bidrar till att fler i Sverige verkar för respekt för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna.

I strategin fastställs även delmål, prioriterade målgrupper liksom ett antal strategiska vägval.

En expertmyndighet med ett brett uppdrag

Forum för levande historia är en expertmyndighet som arbetar kunskapshöjande. Myndigheten utgår ifrån olika vetenskapliga perspektiv och grundar verksamheten på forskning och beprövad erfarenhet. För att främja olika typer av lärande och engagemang använder myndigheten olika pedagogiska metoder och kulturella uttryck. Kunskap om historien är en central utgångspunkt för verksamheten. På så sätt bidrar verksamheten till reflektion och lärande om hur dåtid och nutid hänger ihop.

Forum för levande historia erbjuder utbildningar, fortbildningar och seminarier för lärare och andra anställda i skolan och för andra anställda i offentlig sektor. Utbildningar ges såväl på plats som i digitala format.

Myndigheten tar fram utställningar och erbjuder workshoppar för skolklasser kring dessa. Vidare erbjuder Forum för levande historia en stor mängd fakta-, undervisnings- och klassrumsmaterial, övningar, filmer, poddar och utbildningar på vår webbplats, vilket gör materialet tillgängligt för alla som vill ta del av det.

Myndigheten deltar som en kunskapsbaserad röst i det offentliga samtalet och är involverad i flera internationella samarbeten.

För elever och lärare, offentliganställda och samhällsintresserad allmänhet

Barn och unga är en central målgrupp för Forum för levande historias arbete. Myndigheten arbetar direkt gentemot skolklasser och mot lärare, skolpersonal och andra yrkesgrupper som arbetar med barn och unga. Vi når även yngre barn och äldre elever och studerande, genom material för förskolan och samarbete med utbildningsanordnare som exempelvis folkbildningen.

¹Förordning (2007:1197) med instruktion för Forum för levande historia, 1§.

Forum för levande historia stödjer också andra offentliganställda med kunskap och metoder för att arbeta demokratifrämjande, värna respekten för de mänskliga rättigheterna och motverka olika former av rasism och intolerans.

Genom öppen publik verksamhet och aktiv kommunikation i många kanaler når myndigheten även ut till en samhällsintresserad allmänhet.

Prioriterat arbete för att nå fler

Under strategiperioden för *Leva[nde] demokrati* 2024–2028 har myndigheten beslutat om ett prioriterat utvecklingsarbete för att nå personer som i lägre utsträckning än andra deltar, eller känner sig inkluderade i demokratin. En viktig del i detta arbete är att nå ut bredare i områden med socioekonomiska utmaningar.

En del av detta är utvecklat arbete med riktade marknadsföringsinsatser. Genom detta har vi nått skolor som annars inte brukar boka våra workshoppar.

För att nå fler unga personer med funktionsnedsättning har under året två material för elever i anpassad skola tagits fram. Materialen kommer att lanseras i början av 2025, ett på temat demokrati och ett på temat Förintelsen. Materialen har testats i skolklass och vidareutvecklats i dialog med representanter för målgruppen.

Myndigheten deltog i augusti i Stockholms kulturfestival där unga människor fick möjlighet att prata om påverkan och inflytande i samhället, samtidigt som de fick skapa pärlarmband. Detta som ett sätt att initiera och skapa förutsättningar för samtal om demokrati med unga människor från olika delar av samhället, som kanske inte besöker Forum för levande historias lokaler och ordinarie verksamhet. Intresset för aktiviteten var mycket stort.

En resurs för hela landet

Forum för levande historia har publika lokaler och kontor i Gamla stan i Stockholm. Myndighetens uppdrag är nationellt och vi arbetar kontinuerligt och aktivt med att nå största möjliga geografiska spridning i landet. För att uppnå detta samarbetar myndigheten med en stor bredd av aktörer. Bland myndighetens många samarbetspartners under året finns en rad myndigheter, lärosäten, kommuner, regioner och civilsamhällesorganisationer.

Myndighetens material används på skolor i hela landet. Under året har vi erbjudit ett trettiotal undervisningsmaterial för målgrupper från årskurs 4 upp till vuxenutbildningen. De mest populära materialen under året har varit material som handlar om källkritik, rasism och folkmord, inklusive Förintelsen.

Forum för levande historias utställningar visas som regel först på plats i myndighetens utställningslokal. Därefter bedrivs ett aktivt arbete för att utställningarna även ska gå vidare till andra orter. Under 2024 har åtta utställningar visats på tio orter i Sverige.

Myndigheten ger stöd till de många lokala aktörer runtom i landet som anordnar olika typer av evenemang för att högtidlighålla Förintelsens minnesdag den 27 januari. Under 2024 listades över 250 arrangemang i den ”Minnesdagskalender” som finns på myndighetens webbsida. Evenemang har anordnats av exempelvis kommuner, skolor, bibliotek, museer samt Folkets hus och parker.

Läsanvisning

Indelningen i årets årsredovisning är ny och speglar myndighetens tre verksamhetsområden som de beskrivs i myndighetens strategi:

- I kapitlet *En kunskapsresurs för målgrupperna* beskrivs arbetet inom verksamhetsområdet Utbildning, stöd och samordning.
- I kapitlet *Ett främjande uppdrag* beskrivs arbetet inom verksamhetsområdet Publik verksamhet och kommunikation.
- I kapitlet *En expertmyndighet i framkant* beskrivs arbetet på verksamhetsområdet Kunskapsutveckling och internationellt samarbete.

Slutligen redovisar myndigheten i kapitlet *En myndighet i ständig utveckling* arbetet med jämlikhet, tillgänglighet och kompetensförsörjning. Detta kapitel innehåller också övrig åiterrapportering, såsom redovisning av kostnader och intäkter per verksamhetsområde.

En kunskapsresurs för målgrupperna

Forum för levande historia erbjuder ett brett utbud av utbildningar, fortbildningar, stöd och samordning för myndighetens målgrupper.

För lärare erbjuds fortbildningar, hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser och en rad fakta-, undervisnings- och stödmaterial. Myndigheten erbjuder också material som riktar sig direkt till elever. För offentliganställda erbjuder Forum för levande historia kompetensutveckling, nätverk för kunskaps- och erfarenhetsutbyten, samordning och stödmaterial. Vi vet också att myndighetens material fungerar som en kunskapskälla även för en samhällsintresserad allmänhet.

Resurs för lärare och elever

...om detta må ni berätta...

Boken ...om detta må ni berätta... publicerades 1998 och är myndighetens mest spridda och omtalade material. Under åren har efterfrågan på den tryckta boken minskat, medan nedladdning av boken i PDF-version har ökat.

Spridning av ...om detta må ni berätta...	2024	2023	2022
Tryckt upplaga			
Svenska	3 574	5 761	11 483
Engelska	450	314	612
Punktskrift/ teckenspråk/ CD	71	2	12
Nedladdning av PDF-bok			
Svenska	2 093	1 123	1 183
Engelska	110	96	120
Övriga språk (arabiska, persiska, med flera)	110	94	141
Daisy-version	68	109	114
Summa	6 477	7 499	13 665

2025 påbörjar myndigheten arbetet med ett regeringsuppdrag om att utveckla bokens budskap vidare för en ny tid, i en bred, kunskapshöjande insats. Boken, som kommit till allt mindre användning i skolorna, kommer därmed inte längre att tryckas. I stället tas budskapen vidare i nya format.

Stor efterfrågan på lärarfortbildningar

Fortbildning av skolans personal är ett bra sätt att i förlängningen nå ut till elever. Därför erbjuder Forum för levande historia återkommande fortbildningar för lärare och annan skolpersonal.

Lärarfortbildningarna riktar sig i första hand till lärare i historia, samhällskunskap, religion och svenska. Forum för levande historias fortbildningar är populära och utvärderas genomgående med positiva resultat. Av omdömena 2024 framgår att lärarna anser att fortbildningarna har haft relevans för deras yrkesroll och gett dem inspiration, verktyg och ny kunskap.

Under det gångna året visade sig en fortbildningsserie om propaganda vara särskilt uppskattad. Utvärderingarna visar att över 95 procent av de svarande ansåg att fortbildningarna var relevanta eller mycket relevanta för deras yrkesroll.

”Att få både kunskap och ett fantastiskt material är rena lyxen.”

Deltagare vid en av myndighetens fortbildningar

Fortbildning för skolans personal	2024	2023	2022
Antal fortbildningstillfällen	18	20	38
Antal deltagare	1 212	996	1 545

I tabellen redovisar myndigheten fortbildningar som vi anordnar på en fysisk plats eller digitalt. De som svarar på våra utvärderingar anger kön i utvärderingen; där anges 78 procent kvinnor, 21 procent män och en procent har angivit annat.

År 2024 har präglats av löpande verksamhet parallellt med fortsatt utvecklingsarbete (se vidare nedan), vilket har resulterat i något färre fortbildningar än året dessförinnan. Samtidigt har deltagarantalet ökat. Ökningen bedöms bland annat kunna kopplas till att myndigheten har arbetat med digitala format som har gjort fortbildningarna lättillgängliga.

Vid sidan om fortbildningarna erbjuder Forum för levande historia även två självinstruerande webbkurser för lärare:

- *Svåra frågor i klassrummet*
- *Att motverka rasism i förskola och skola.*

Eftersom det är fråga om självstudiekurser kan användarna söka upp exakt vad de är intresserade av och behöver inte ta del av en kurs från början till slut.

Självstudiekursen *Svåra frågor i klassrummet* är ett av myndighetens mest använda material. Under 2024 tog nära 11 200 användare del av kursens mest använda avsnitt. Mot bakgrund av efterfrågan och ämnets rörliga karaktär har myndigheten inlett en översyn av webbkursen. Revideringen fortsätter och slutförs under 2025.

När det gäller självstudiekursen *Att motverka rasism i förskola och skola* har nära 3 000 användare tagit del av kursens mest använda del.

Till stöd för lärare har myndigheten även ett trettioårigt webbaserade undervisningsmaterial inom ämnen som mänskliga rättigheter, demokrati, folkmord och olika former av rasism.

Under 2024 har myndigheten fortsatt att ta ett samlat grepp om myndighetens lärarfortbildningar för att utveckla synergier och standarder avseende både form och innehåll. Som del i detta pågår arbetet med att ta fram ett grundutbud där de första fortbildningarna testades under hösten, med inriktning på folkmord och brott mot mänskligheten respektive demokrati och mänskliga rättigheter.

Forum för levande historia arbetar också vidare med att underlätta för lärare att delta trots tidsbrist och oavsett bostadsort. Detta framstår som allt viktigare i ett läge där myndighetens erfarenhet är att skolor drar ner på tiden för kompetensutveckling och i allt högre utsträckning hänvisar sina lärare till intern kompetensutveckling, mellan kollegor.

² Regeringsuppdrag i regleringsbrevet.

Forum för levande historia underlättar deltagande genom att det absoluta flertalet fortbildningar hålls digitalt. Dessutom har myndigheten under 2024 prövat att förlägga fortbildningar med större tidsmässig spridning. Tendensen har varit att fler deltar vid fortbildningar som hålls på kvällstid, utanför ordinarie arbetstid.

Hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser

Att besöka minnesplatser ger fördjupad förståelse för både historia och samtid. Därför genomför Forum för levande historia hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser.² Myndighetens resor riktar sig till lärare, för att de i sin tur ska kunna sprida sina nya kunskaper till sina skolor och elever och ordna motsvarande resor för dem. På så sätt får dessa hågkomstresor en väsentligt större spridningseffekt än deltagarantalet i respektive resa.

Sedan 2018 har myndighetens arbete väglett av särskilda regeringsuppdrag om att verka för fler hågkomstresor med allt högre kvalitet. I linje med detta fortsätter myndigheten att genomföra studieresor och samarbeta med partners. Tillsammans med dem tar myndigheten även fram stödmaterial som utan kostnad kan laddas ner från myndighetens webbplats.

Under 2024 har Forum för levande historia genomfört två hågkomstresor med totalt ett femtiotal deltagare. Den ena resan gick till Oslo och genomfördes i samarbete med Voksenåsen för att ge ämneslärare möjlighet att studera Förintelsen i

Norge. Den andra resan gick till Polen och genomfördes i samarbete med Sveriges museum om Förintelsen och lokala partners, för att ge lärare och andra nyckelaktörer tillfälle att studera folkmordet på romer under Förintelsen.

Av uppenbara skäl var det inte möjligt att genomföra en tidigare planerad ämneslärarresa till Yad Vashem i Israel. I stället utvecklade Forum för levande historia och Segerstedtinstitutet en Sverige-baserad tvådagars fortbildning om hågkomstutbildning och antisemitism för den berörda gruppen på 30 lärare.

Forum för levande historia har även hållit en digital nätverksträff med tidigare resedeltagare, fyllt på myndighetens webbplats med mer fakta samt spritt myndighetens studiematerial, inklusive den reseguide till romska minnesplatser i Polen under Förintelsen som publicerades 2023. Under 2024 har reseguiden genomgått en mindre uppdatering och därefter även getts ut i tryckt version.

Myndigheten spelar sedan länge en ledande roll i arbetet med hågkomstresor och tog under 2024 initiativ till att informera relevanta expertgrupper inom International Holocaust Remembrance Alliance om sitt aktuella arbete. Samtidigt fortsätter myndigheten att utveckla verksamheten, både vad gäller kunskapsinnehåll och pedagogik.

Myndigheten arbetar även aktivt med grupp-sammansättningen för resorna. Resorna till de romska minnesplatserna vänder sig till exempel uttalat till både ämneslärare och modersmålslärare i romani chib. Ibland kommer dessa dessutom från

samma skola och kan stödja varandras arbete efter hemkomst. Just dessa resor har även kommit att inbegripa andra aktörer än lärare, såsom ungdomsledare, brobyggare och senast även en kommunföreträdare med ansvar för romsk inkludering. Upplägget fyller flera syften genom att det dels skapar en mötesplats där lärare och civilsamhällesrepresentanter kan utbyta erfarenheter, dels ökar förutsättningarna för att lärdomar från historien får ett ännu bredare avtryck och kommer till nytta i dagens arbete mot antiziganism och för romsk inkludering.

Det råder ett högt söktryck på myndighetens hågkomstresor och utvärderingarna är genomgående mycket positiva. Många skriver att resorna är omvälvande och har direkt effekter på deras arbete. Under 2024 skrev några lärare ett gemensamt brev till Forum för levande historia där de bland annat uttryckte sig så här:

”...Erfarenheterna från de fortbildningar vi tagit del av [...] har burit med sig mängder med ny kunskap och fördjupade perspektiv som i sin tur medfört att vi blivit bättre, träffsäkrare och mer kvalitativa i vår undervisning. [...] Nätverket och kunskaperna från utbildningarna av Forum för levande historia har genererat olika projekt över landet. Inom Borås Stad har bland annat ett stort VR-projekt med fokus på att motverka rasism, antisemitism och antiziganism blivit ett fast inslag för elever i årskurs 9.”

Sammantaget bedömer myndigheten att hågkomstresorna även under 2024 har gjort avtryck och försett

deltagarna med såväl ökad kunskap om Förintelsen som fler pedagogiska verktyg.

Demokratistegen – ett handfast verktyg för skolan

Under Malmö internationella forum för hågkomst av Förintelsen och bekämpande av antisemitism 2021 åtog sig Sveriges regering att vidta flera åtgärder för att främja minnet av Förintelsen och bekämpa antisemitism, antiziganism och andra former av rasism. Som en del av det fick Forum för levande historia och Skolverket i uppdrag³ att gemensamt ta fram en modell för ett systematiskt arbete med demokratistärkande insatser, i syfte att motverka antisemitism och andra former av rasism inom skolväsende och folkbildning.

Resultatet är *Demokratistegen*, en självinstruerande arbetsmodell för hur skolor och folkhögskolor kan organisera och systematisera arbetet med demokrati och mänskliga rättigheter, både i undervisning och i skolmiljön. Modellen utgår från verksamhetens behov, inkluderar hela skolan och erbjuder stödmaterial, resursbank och handledning. Demokratistegen har tagits fram i samråd med forskare och baseras på den norska förlagan DEMBRA, samt Europarådets ramverk om utbildning för aktivt medborgarskap (RFCDC).

I februari 2024 lanserades Demokratistegen för grund- och gymnasieskola, vuxenutbildning och folkhögskola. Under 2024 har båda myndigheterna – tillsammans och var för sig – genomfört webinarier,

annonskampanjer och andra spridningsaktiviteter. Genom att delta med Demokratistegen på ett 30-tal konferenser, seminarier och mässor nåddes cirka 6 000 lärare, rektorer och tjänstemän inom skolväsende och folkbildning. I december 2024 hade ett 20-tal grund- och gymnasieskolor samt fem folkhögskolor påbörjat arbete i Demokratistegen.

Under 2024 påbörjades också vidareutvecklingen av modellen som ska omfatta även studieförbund, anpassade skolformer samt förskola.

Kunskapshöjande insatser – antisemitism

Forum för levande historia har under åren 2022–2024 haft i uppdrag att genomföra kunskapshöjande insatser mot antisemitism.⁴ Målgruppen har varit lärare, rektorer och andra aktörer med en viktig roll i att motverka antisemitism bland barn och unga.

En del i uppdraget har varit att se till att en utbildningsinsats genomförs på högskolenivå. Därför har myndigheten utarbetat och genomfört kursen *Pedagogiskt arbete mot antisemitism* i samarbete med Segerstedtinstitutet vid Göteborgs universitet. Kursen genomfördes för andra gången höstterminen 2024 och hade 23 deltagare, jämfört med 17 deltagare år 2023. Kursen syftar till att ge lärare fördjupade kunskaper om antisemitismens historia, idéhistoria och socialpsykologi liksom pedagogiska verktyg som ökar deras möjligheter att nå fram med sin undervisning. Utvärdering av kursen visar att

³ Regeringsuppdrag i regleringsbrevet.

⁴ Regeringsuppdrag A2022/00845.

respondenterna i mycket hög grad anser att de har fått ökad kunskap om antisemitism.

En annan del i myndighetens uppdrag 2024 har varit att nå fler i målgruppen än 2023. För att uppnå detta har myndigheten använt flera metoder, inklusive att öka antalet fortbildningar från två år 2023 till fyra år 2024. Myndigheten har också erbjudit webbaserade format som underlättar deltagande.

Flera fortbildningar har också genomförts i samarbete med partners, med de möjligheter detta har gett att nå ut via fler kanaler. Under 2024 anordnade myndigheten bland annat ett webinarium med Centrum mot våldsbejakande extremism (CVE), om hur konflikten mellan Israel och Hamas påverkar antisemitismen i Sverige. Forum för levande historia bedömer att alla dessa metoder bidrog till att myndigheten kunde nå fler med fortbildningar. År 2024 hade fortbildningarna över 400 deltagare⁵ jämfört med 175 deltagare år 2023.

53 000

visningar av utbildningsmaterialet
Antisemitism – då och nu under 2024.

Vidare har Forum för levande historia och Svenska kommittén mot antisemitism (SKMA) lanserat en ny version av utbildningsmaterialet *Antisemitism – då och nu*. I dialog med lärare har undervisningsmaterialet under året gjorts mer tillgängligt och interaktivt för

⁵ Dessa är en del av de deltagare som redovisas i tabell i avsnittet *Stor efterfrågan på lärarfortbildningar*, sida 12.

att passa ännu fler elevgrupper. Det nya materialet har också anpassats till skolans nya läroplan och uppdaterats för att spegla de senaste årens utveckling. Därmed blir materialet också en viktig del i resursbanken inom uppdraget Demokratistegen. Den nya versionen har testats på både elever och lärare och även varit föremål för fortbildning där lärare har fått tips om hur materialet kan användas i undervisningen.

Sedan den första versionen av det digitala läromedlet togs fram 2018 har det årligen haft över 50 000 visningar. År 2024 var inget undantag med 53 000 visningar. Responserna på material och fortbildning har överlag varit positiv.

Sammantaget bedömer Forum för levande historia att det gångna årets arbete har lett till att fler lärare och andra nyckelaktörer har fått del av kunskaps- och höjande insatser mot antisemitism, som regeringsuppdraget föreskriver. Myndigheten bedömer också att årets arbete har lagt grunden för att nyckelaktörer kommer att kunna fortsätta att nå ständigt fler barn och unga med kunskap, inte minst genom den nya versionen av *Antisemitism – då och nu*.

Kunskaps- och höjande insatser – kommunistiska regimers brott mot mänskligheten

Forum för levande historia har under 2024 fortsatt att utveckla och sprida det webbaserade utbildnings-

⁶ Detta är en del av regeringsuppdrag i regleringsbrevet; *Uppdrag inom den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott*.

materialet *Brottsplats Moskva* som lanserades hösten 2023.

Ett referensgruppsarbete har pågått under hela året. Det har gett lärare möjlighet att fortsätta utvärdera *Brottsplats Moskva* och samtidigt se över den lärarhandledning och de elevuppgifter som hör till materialet. Denna översyn har, i kombination med ny information och forskning, lett till att myndigheten har gjort vissa uppdateringar och tillägg. Myndigheten har under året även hållit två lärarfortbildningar på temat *Brottsplats Moskva* som mötts av stor efterfrågan.

”Det var väldigt intressant innehåll! Jag känner själv att det finns så oerhört mycket jag inte kan tillräckligt mycket om, så det var väldigt välkommet.”

Förmedlat av en av deltagarna i utvärderingen av *Brottsplats Moskva*

Kunskaps- och höjande insatser – rasism

Inom ramen för myndighetens utbildningsinsatser om olika former av rasism och intolerans riktade till skolpersonal⁶ har Forum för levande historia under året erbjudit den lärarledda distanskursen *Att undervisa om rasism*. Av utvärderingarna framgår att alla

deltagare som besvarade utvärderingen ansåg att kursen i hög eller mycket hög grad hade gett dem ökade kunskaper för att undervisa om rasism.

Myndigheten har under året också anordnat fem separata fortbildningstillfällen⁷ för skolans personal, inklusive två fortbildningskonferenser för rektorer och skolledare i samarbete med Skolverket.

Genom fortbildningarna har Forum för levande historia bland annat kunnat bidra till att höja skolans kompetens om olika typer av rasism, som islamofobi, antiziganism och rasism mot samer. Utvärderingarna visar att över 98 procent anser att helheten av utbildningarna har varit bra eller mycket bra. Deltagarna efterfrågar ytterligare tillfällen och möjligheter till fördjupning samt tips på hur lärare kan arbeta med dessa frågor i skolan. Detta är förslag och kommentarer som Forum för levande historia tar med sig i den utveckling av arbetet som kommer att göras inom ramen för myndighetens förnyade uppdrag.

Myndigheten har under 2024 också samverkat med SKMA om den årliga Novemberkonferensen till minne av Novemberpogromen 1938. Årets konferens hade titeln *Antisemitism i skuggan av 7/10 och Gazakriget – tendenser, konsekvenser och lärdomar*.

Forum för levande historia har, under åren 2022–2024, vidare haft i uppdrag att förstärka arbetet med kunskapshöjande insatser om olika former av rasism⁸. Under 2024 har myndigheten tagit fram, lanserat och spridit stödmaterial för skolans personal med

inriktning på islamofobi respektive rasism mot samer. Myndigheten har även bjudits in att presentera materialen i ett flertal sammanhang. Detta har förstärkt genomslaget för materialen och gjort att de har kunnat bidra till den pågående diskussionen om vikten av att inte bara lärare utan hela skolans personal får kunskap om, och engageras i arbetet mot, rasism.

Mot slutet av året har myndigheten kompletterat de två stödmaterialen med motsvarigheter om övriga tre former av rasism som nämns i den nationella planen mot rasism; det vill säga antisemitism, antiziganism och afrofobi. Myndigheten har även samlat alla materialen till en helhet så att de ska kunna fungera som ett brett stöd för skolans arbete mot rasism. Hela materialet kommer att lanseras under 2025.

Arbetet med att ta fram lättlästa texter om olika former av rasism för myndighetens webbplats fortsätter också.

Dessutom har myndigheten erbjudit webbkursen *Att motverka rasism i förskola och skola* i samarbete med Natur och kultur och i slutet av året helt tagit över kursen. Övertagandet av kursen har gjorts för att myndigheten dels vill kunna fortsätta erbjuda kursen utan kostnad, dels vill ha möjlighet att kontinuerligt uppdatera materialet.

Kunskapshöjande insatser – de nationella minoriteterna i Sverige

Forum för levande historia fick 2022 i uppdrag att fram till och med år 2024 genomföra kunskapshöjande insatser om historiska skeenden som påverkat de nationella minoriteterna i Sverige⁹. I uppdraget ingick att ta fram och sprida material, bland annat till aktörer inom skolväsendet och folkbildningen.

Under 2024 har myndigheten publicerat en uppdaterad utgåva av sin rapport från 2016 om historisk forskning om rasism och främlingsfientlighet i Sverige och sett till att den nya versionen ägnar mer fokus åt de nationella minoriteterna.

Under året har myndigheten också tagit fram och lanserat webbaserade faktatexter om Sveriges historiska behandling av de nationella minoriteterna. Materialet presenterades genom en fortbildning för skolpersonal som samlade 135 deltagare. Enligt utvärderingen ansåg deltagarna att fortbildningen hade gett dem fördjupade kunskaper i ämnet och att de skulle få nytta av faktamaterialet i sin undervisning. Några av deltagarna efterfrågade fler fortbildningstillfällen samt tips och stöd kring undervisning i de specifika ämnena historia, religion och svenska.

Utöver detta har de kunskapshöjande insatserna även inbegripit två delprojekt avsedda för barn och unga. Utställningen *Jag är jag!*, om de nationella minoriteterna, för årskurs 4–6, lanserades i november och väckte omedelbart stort intresse. Myndigheten har

⁷ Dessa är en del av de deltagare som redovisas i tabell i avsnittet *Stor efterfrågan på lärarfortbildningar*, sida 12.

⁸ Regeringsuppdrag A2022/00844.

⁹ Regeringsuppdrag Ku2022/01209.

också inlett arbetet med ett undervisningsmaterial för årskurs 7–9.

Vidare har myndigheten genomfört två workshoppar om rasism mot nationella minoriteter. Den ena hölls i Piteå, i samband med att Länsstyrelsen i Norrbottens län arrangerade ett regionalt möte. Den andra hölls i Halmstad vid ett motsvarande möte anordnat av Länsstyrelsen i Hallands län.

Myndighetens bedömning är att Forum för levande historia, i och med detta uppdrag, har etablerat sig som en aktör som bidrar till ökad kunskap om de nationella minoriteterna. De olika produkter som har lanserats respektive planeras väcker stort intresse. Detta gäller inte minst det kommande undervisningsmaterialet som möts av stor efterfrågan från både lärare och andra inom offentlig sektor som arbetar med de nationella minoriteterna som målgrupp.

Forum för levande historia har, i alla delar av uppdraget, arbetat i nära dialog med de nationella minoriteterna, bland annat genom olika referensgrupper.

Stöd för offentliganställda

Samordning, stöd och uppföljning för starkare genomslag – arbetet mot rasism

Forum för levande historia har under 2024 fortsatt att stödja, samordna och följa upp arbete med regeringens nationella plan mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott.¹⁰ Detta har gjorts genom både breda och riktade insatser.

I det breda arbetet har Forum för levande historia fortsatt att samordna det statliga myndighetsnätverk som myndigheten har etablerat och som under 2024 samlade över 100 myndigheter. Forum för levande historia har bland annat fortsatt att bjuda in nätverket till erfarenhetsutbyte och fortbildning vid så kallade forumträffar. Myndigheten har även försett nätverket med sex nyhetsbrev om arbete mot rasism och hbtqi-fobi. Vidare har myndigheten försett nätverket med dokumentation om arbetet med den nationella planen, inklusive information om olika myndigheters uppdrag och redovisningar.

I det mer riktade arbetet har Forum för levande historia utvecklat samverkansformerna med utpekade myndigheter liksom med civilsamhället. Myndigheten har också lagt ökat fokus på civilsamhällets parallellrapportering och på arbetet med metodstöd och uppföljning.

Årets fyra forumträffar har samlat över 300 deltagare från en bred samling myndigheter. Utvärderingarna vittnar om att träffarna var uppskattade och gav deltagarna möjlighet till nätverkande, kunskapspåfyllnad och erfarenhetsutbyte. Dessa omdömen bidrar till myndighetens bedömning att årets samordningsarbete har utvecklats i linje med förväntningarna. Forum för levande historia har även genomfört en fördjupad utvärdering av forumträffarna. Den pekar på hög nöjdhet vad gäller upplägg och innehåll samtidigt som det finns intresse för ett ökat fokus på praktiska verktyg och idéutbyte mellan myndigheterna. Forum för levande historia tar med sig detta i det fortsatta arbetet.

I arbetet med uppföljning av insatser inom ramen för den nationella handlingsplanen har Forum för levande historia liksom varje år sammanställt rapporteringen från berörda myndigheter och förmedlat sammanställningen till regeringen. Som framgår av sammanställningen gör Forum för levande historia, utifrån 2023 års rapporter, bedömningen att alla berörda myndigheter har stärkt sitt arbete i relation till den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott.

I uppdraget kopplat till den nationella handlingsplanen har Forum för levande historia även kunnat notera utveckling på regional och lokal nivå där ett

flertal kommuner och regioner har utvecklat sitt arbete mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott. Redovisningarna som Forum för levande historia har tagit del av vittnar inte riktigt om en motsvarande trend av integrering på den statliga nivån men det finns, som nämnt, en tydlig – och stärkt – prioritering av riktade och, därmed också verksamhetsnära insatser.

Myndighetens arbete med planen fick positiva omdömen i Statskontorets utvärdering 2023 och har under 2024 väckt intresse bland både nationella och internationella aktörer. Forum för levande historia har bland annat kontaktats med inbjudningar att samarrangera och medverka vid olika konferenser. Ett exempel är ett seminarium om mänskliga rättigheter vid kris och konflikt som hölls vid MR-dagarna i Skellefteå och genomfördes tillsammans med representanter för det civila samhället, kommuner och statliga myndigheter. Ett annat exempel är att myndigheten under året bjöds in att medverka i en internationell konferens om ”villkor och framgång för nationella handlingsplaner mot rasism”. Konferensen anordnades av Tyskland i samarbete med Europeiska kommissionen.

¹⁰ Regeringsuppdrag i regleringsbrevet.

Om rasism – utbildning för offentliganställda

Forum för levande historia har även fortsatt att erbjuda fortbildningar för offentliganställda med fokus på rasism. Myndigheten har haft som fortsatt ambition att erbjuda såväl breda som mer riktade utbildningar.¹¹

De riktade fortbildningarna har varit knutna till specifika arbetsplatser och skraddarsyfts för att på bästa sätt kunna bidra till det interna arbetet inom respektive verksamhet. Under året har sådana fortbildningar hållits för bland annat Umeå universitet, Region Skåne och länsstyrelserna. Utvärderingarna från utbildningarna präglas av positiva omdömen om att fortbildningarna har bidragit med kunskap och uppfattats som relevanta och verksamhetsanpassade.

”Utbildningen har bidragit med större förståelse för det praktiska arbetet.”

En av deltagarna vid fortbildning för offentliganställda.

Parallellt med detta har myndigheten fortsatt att erbjuda webbkurser som gör det möjligt att nå ut till fler verksamheter med grundläggande kunskap om

¹¹ Detta är en del av regeringsuppdrag i regleringsbrevet; *Uppdrag inom den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott.*

rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott och hur det relaterar till arbete inom offentlig sektor.

Med hjälp av detta utbud har myndigheten nått ut till chefer, verksamhetsutvecklare, handläggare och samordnare på såväl statlig som regional och kommunal nivå i landet.

I tabellen nedan redovisas fortbildningar som myndigheten håller för olika användare inom offentlig sektor. Fortbildningarna är arbetsplatsförlagda och hålls antingen på en fysisk plats eller i digital form. Som synes har antalet utbildningstillfällen och deltagare minskat sedan 2023. Detta bedömer Forum för levande historia beror på att färre verksamheter har valt att prioritera just arbetsplatsförlagda insatser. I en parallell trend har Forum för levande historia kunnat notera ökad användning av myndighetens webbutbildningar riktade till offentliganställda.

Fortbildning för offentlig sektor	2024	2023	2022
Antal organiserade kurstillfällen	7	14	13
Antal deltagare	263	674	610

Förutom fortbildning vid organiserade kurstillfällen erbjuder myndigheten också två digitala självstudiekurser:

- *Kunskaper om rasism och likvärdigt bemötande.*
- *Kunskap om hbtqi och likvärdigt bemötande.*

¹² Regeringsuppdrag A2022/00643.

Eftersom det är fråga om självstudiekurser kan användarna söka upp de delar av kurserna som de är mest intresserade av och behöver inte ta del av en kurs från början till slut.

Kurserna är efterfrågade och när det gäller *Kunskaper om rasism och likvärdigt bemötande* har över 900 användare tagit del av kursens mest använda del. När det gäller *Kunskaper om hbtqi och likvärdigt bemötande* har över 3 000 användare tagit del av den mest använda delen av kursen.

Om rasism – metodmaterial för offentliganställda

Forum för levande historia har haft regeringens uppdrag att under åren 2022–2024 utveckla och sprida ett metodmaterial om arbete mot rasism för att kvalitets-säkra offentliga verksamheters bemötande av allmänheten.¹²

Målgruppen för metodmaterialet är relevanta yrkesgrupper inom offentlig verksamhet som arbetar med frågor som rör verksamhetsutveckling eller liknande funktioner.

Under 2024 har myndigheten vidareutvecklat metodmaterialet till en vägledning som ska underlätta för offentliga verksamheter att, på strategisk nivå, integrera arbete mot rasism i ordinarie processer för planering och uppföljning.

Arbetet har skett i dialog med både civilsamhälle och offentliga aktörer. Dialogen vittnar om att många

aktörer ser stort behov av vägledningen som ett stöd i att hitta praktiska vägar att integrera arbetet mot rasism i ordinarie verksamhet och rutiner. Därför förses metodmaterialet både med generiskt stöd för verksamhetsplaneringen och lärande exempel på hur olika verksamheter och arbetsplatser, rent konkret, har tagit sig an arbetet. Forum för levande historia planerar att lansera materialet under våren 2025.

Samordning och stöd för demokratistärkande

Forum för levande historia fick i samband med 100-årsjubileet av den svenska demokratin i uppdrag att samordna insatser som syftar till att främja, förankra och försvara demokratin, genom att driva ett nätverk för myndigheter och organisationer. Mot bakgrund av det, och myndighetens övergripande uppdrag som expertmyndighet på demokratiområdet, samordnar Forum för levande historia sedan dess Statens demokratinätverk. Det innebär att vi erbjuder kostnadsfria nätverksträffar med kompetensutveckling och omvärldsbevakning för alla som arbetar på statlig myndighet.

År 2024 har myndigheten hållit tre nätverksträffar med forskare, myndighetsföreträdare och civilsamhällesrepresentanter som talare. En av träffarna samarrangerades med myndighetsnätverket mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott. Myndigheten har även hållit en nätverks-träff för en mindre grupp nationella aktörer som verkar demokratiframjande inom utbildningsområdet.

Under 2024 lanserade myndigheten poddserien *Demokratin och du* och publicerade 13 poddavsnitt som fördjupar sig i frågor som rör demokrati. Poddarna nås via poddplattformar och myndighetens webbplats och hade nära 1700 lyssningar under 2024.

Myndigheten har också tagit fram uppdaterade faktasidor om demokrati för webben. Under 2024 tog över 5 700 användare del av den mest besökta faktasidan om demokrati, vilket är den sida som syftar till att definiera begreppet demokrati.

102

myndigheter deltar i Statens demokratinätverk.

Verksamheten har fortsatt att nå en stor och bred krets. Statens demokratinätverk har under 2024 samlat nära 390 personer (varav merparten statsanställda) från över 100 myndigheter (varav 20 från universitet respektive 20 från länsstyrelser). Plats har även erbjudits åt ett fåtal representanter för nationella organisationer som Folkbildningsrådet och Sveriges Kommuner och Regioner.

Deltagarutvärderingar visar att Statens demokratinätverk har bidragit med värdefulla perspektiv och omvärldsbevakning och även tydliggjort statsanställdas och myndigheters demokratiuppdrag. En majoritet är nöjda med träffarna som helhet. Så här skrev en statsanställd på LinkedIn:

”Som myndighetsanställd har jag verkligen uppskattat Forum för levande historias nätverksträffar de senaste åren! Jag lär mig alltid något nytt. Jobbar du på en statlig myndighet i vilken roll som helst så rekommenderar jag varmt dessa Zoom-träffar. Info om nästa träff nedan, inklusive programmet och anmälan. Hoppas vi ses där!”

Lika rättigheter och möjligheter för hbtqi-personer – kunskapsstöd

Forum för levande historia har i uppdrag att under åren 2024–2027 ta fram kunskapsstöd för offentliganställda om hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter.¹³ I uppdraget ingår att, utifrån den befintliga webb utbildningen *Kunskap om hbtqi och likvärdigt bemötande*, ta fram fortbildningsmaterial, genomföra fortbildningar baserat på materialet och tillgängliggöra materialet.

Myndigheten har under 2024 tagit fram ett preliminärt upplägg för fortbildningsstödet och fört dialog med Diskrimineringsombudsmannen, Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen. Forum för levande historia har också, i samarbete med Folkhälsomyndigheten, genomfört en workshop med de hbtqi-strategiska myndigheterna om möjlig samverkan kring fortbildningsstödet. Responsen från myndigheterna har varit både positiv och konstruktiv, vilket myndigheten bedömer ger goda förutsättningar för det fortsatta arbetet med kunskapsstödet.

¹³ Regeringsuppdrag A2024/00980.

Analys och bedömning

Utbildningar, fortbildningar och utveckling av stödmaterial för skolans personal och andra offentliganställda är en central del av Forum för levande historias verksamhet eftersom kunskaperna och insatserna då får stor spridning, både i åldrar och olika samhällssektorer.

Myndigheten bedömer att det gångna årets verksamhet på området har skapat mervärde för både skolpersonal och andra offentliganställda. Detta styrks bland annat av den stora efterfrågan som myndigheten möter och de deltagarutvärderingar myndigheten gör. Några faktorer som bedöms ha bidragit till det positiva resultatet är att Forum för levande historia har fortsatt att vidareutveckla verksamheten i nära kontakt med såväl målgrupper som partners, akademi och civilsamhälle.

Närheten till målgrupperna, som skapas genom bland annat fortbildningar, studieresor, referensgrupper och nätverk, bidrar till att myndigheten kan identifiera behov av ytterligare fortbildningsinsatser och stöd. Forum för levande historia får också direkt återkoppling om att vår verksamhet har genomslag. Den nära dialogen gör också att myndigheten får inblick i målgruppernas vardag och kan anpassa stödet efter det.

Lärare och skolpersonal vittnar om ett stort behov av myndighetens stöd men påtalar samtidigt att det är svårt att skapa utrymme för fortbildning i en hektisk

vardag. Mot bakgrund av detta har myndigheten arbetat för att underlätta lärares deltagande genom att i ännu högre grad hålla digitala fortbildningar och dessutom förlägga dem till olika klockslag, för att på så sätt öka möjligheterna att delta där – och när – det passar bäst.

”Den nära dialogen gör också att myndigheten får inblick i målgruppernas vardag och kan anpassa stödet efter det.”

Forum för levande historia har under 2024 även lanserat såväl nya som reviderade material. Det redan tidigare mycket använda undervisningsmaterialet *Antisemitism Då och Nu* har nu uppdaterats, vilket myndigheten bedömer kommer att bidra till att det kommer till ännu större användning, vilket kan ses i statistiken för 2024. Detta inte minst eftersom materialet nu inkluderar filmer, på direkt efterfrågan från lärare.

Bland de nya material som har tagits fram finns faktatexter om de nationella minoriteterna. I arbetet med materialet har myndigheten mött ett stort intresse från såväl lärare som andra offentliganställda, som arbetar med frågor kopplade till de nationella minoriteterna i Sverige. Forum för levande historia

har fått många förfrågningar om att genomföra fler och riktade utbildningar och det är tydligt att det undervisningsmaterial som myndigheten nu tar fram är mycket efterfrågat.

Några av de andra nya materialen vänder sig inte bara till lärare utan till all skolpersonal. Det handlar om de stödmaterial om olika former av rasism som har tagits fram med fokus på islamofobi respektive rasism mot samer samt även afrofobi, antisemitism och antiziganism. Det handlar även om *Demokratistegen* som är avsedd för personal i både skola, folkbildning och studieförbund.

Vad gäller arbetet mot rasism har Forum för levande historia under det gångna året uppfattat ett växande intresse för myndighetens arbete med att samordna, följa upp och ge stöd i förhållande till den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott. Myndigheten har kontaktats av såväl internationella aktörer som kommuner, regioner och statliga myndigheter. Som ett par exempel kan nämnas att Helsingborgs och Stockholms stad har bett om stöd i samband med att de har arbetat fram lokala planer mot rasism.

Myndigheten har också kunnat notera en ökad användning av myndighetens webbutbildningar om rasism riktade till offentliganställda. Användarna inkluderar såväl nya myndigheter som sådana som sedan länge använder utbildningarna och där nya

medarbetare har börjat använda utbildningsutbudet under året. Dessutom har Arbetsförmedlingen och Migrationsverket behållit sina prenumerationer som gör att Forum för levande historias utbildningsutbud utgör en del av de båda myndigheternas interna utbildningsinsatser.

Framöver ser myndigheten stora möjligheter att hjälpa det offentliga i att utveckla sitt arbete mot rasism genom att även erbjuda processtöd för yrkesgrupper som arbetar med frågor som rör verksamhetsutveckling eller liknande funktioner.

Vad gäller Forum för levande historias demokratisamordnande arbete gör myndigheten bedömningen att det fyller en viktig funktion. Statens demokratinätverk är det enda i sitt slag och har snabbt kommit att bli ett av de större nätverken i staten. Forum för levande historia tolkar detta som att statsanställda har nytta av aktuell forskning, forskningsbaserad kunskap och omvärldsbevakning om demokrati för att kunna utföra sitt demokratiuppdrag.

Ett främjande uppdrag

Den publika delen av myndighetens arbete vänder sig främst till skolan och den samhällsintresserade allmänheten. Utställningar, minneshållning och en aktiv kommunikation bidrar till myndighetens uppdrag att främja demokrati, mänskliga rättigheter och allas lika värde.

Pedagogik i utställningsformat

Propaganda – risk för påverkan

Idag översköls vi av information och många vill påverka hur vi tänker och beter oss. Det skapar demokratiska möjligheter, men ställer också krav på oss människor och vår förmåga till kritiskt tänkande. Utställningen *Propaganda – risk för påverkan* utgår från exempel i propagandan i Nazityskland och Sovjetunionen under 1930- och 1940-talen och visar vilka konsekvenser propaganda kan få. Den belyser också mediasamhället idag, vad som styr medieflödet och hur vi kan få verktyg att stärka vårt kritiska tänkande.

Utställningen, som är den stora utställning som har visats i Forum för levande historias lokaler under 2024, riktar sig framför allt till skolklasser i årskurs 7–9 och gymnasiet, samt motsvarande nivåer inom andra utbildningsformer. I den tillhörande workshoppen belyser vi propagandans mekanismer för att ge eleverna redskap för att upptäcka och analysera manipulerande budskap de möter i vardagen och kunna hantera information mer medvetet. Kritiskt tänkande är en nyckelkompetens i ett demokratiskt samhälle.

Under 2024 gjordes en utvärdering av workshoppen baserad på djupintervjuer av fem lärare som deltagit i workshoppar med sina klasser. Utvärderingen visade att lärarna generellt var mycket positiva, gärna ville komma tillbaka och menar att verksamheten håller hög nivå, men det fanns också synpunkter om hur

workshoppen skulle kunna förbättras. Framför allt framfördes synpunkter på workshoppens längd och krav på förkunskaper. Myndigheten har med anledning av detta gjort justeringar för mer variation och aktivitet i workshoppen. Informationen som går ut till lärarna inför workshoppen är också justerad och innehåller nya förslag på förberedelser.

Efter workshopparna skickar myndigheten alltid ut en enkät till lärarna. Där svarar över 90 procent av lärarna att den var väl avvägd gällande elevaktivitet. 99 procent av lärarna svarar att workshoppen passar bra eller mycket bra in i deras undervisning.

Barn har också rättigheter

Utställningen *Barn har också rättigheter* handlar om barnkonventionen och barnets rättigheter. Till utställningen har Forum för levande historia tagit fram en workshop för årskurs 4–6, men som även passar andra skolformer och olika yrkesgrupper. Den leds av en pedagog som arbetar tillsammans med en skolklass.

Workshoppen syftar till att öka kunskapen om Barnkonventionen och hur den kan bidra till barns och ungas möjligheter att påverka. Den tar också upp kunskap om Förintelsen och andra historiska händelser som påverkar vår samtid.

Under workshoppen får eleverna vara aktiva både genom samtal och diskussion och under en övning

med ett dilemma där rättigheter ställs mot vad man som människa vill ha. Vi samtalar och diskuterar hur synen på barn såg ut förr i tiden, bakgrunden till barnkonventionen och vad den innehåller. Som historisk utgångspunkt får eleverna lyssna till en ljudberättelse som handlar om den polsk-judiske barnläkaren Januz Korczak.

Vid efterföljande utvärdering på frågan hur väl läraren tyckte att workshoppen passade in i deras undervisning under utställningsperioden svarar cirka 72 procent mycket bra och 25 procent bra. Över 98 procent av de lärare som svarat på enkäten tycker att workshoppen höll en lagom nivå för eleverna.

Lärare på workshop i utställningen
Barn har också rättigheter:

”Fortsätt på samma sätt, vi vill gärna komma tillbaka!”

”Önskar det fanns fler tillfällen.”

”Viktigt med variation av lyssnande, läsande, pratande så som det var i den här workshoppen.”

En utställning om barnkonventionen har varit en välkommen resurs för lärare i deras arbete. Även andra besökare har visat uppskattning. Olika organisationer har visat ett stort intresse för utställningen, dess ämne och frågeställningar.

Utställningar och workshoppar som riktar sig primärt till årskurs 4–6 har visat sig vara eftertraktade också för andra grupper. Det kan gälla elevgrupper i andra åldrar med särskilda behov. Just utställningen *Barn har också rättigheter* har visat sig locka även till exempel utbildningar för barnskötare, barn- och fritidsprogrammet på gymnasienivå och folkhögskolor. Detta är något myndigheten tar med sig inför framtagandet av nya utställningar.

Jag är jag!

Utifrån uppdraget kunskapshöjande insatser om historiska skeenden som har påverkat de nationella minoriteterna har myndigheten producerat en utställning som vänder sig till elever i årskurs 4–6. Med målet att öka kunskap om de nationella minoriteterna och stärka elevens vilja att aktivt verka för alla människors lika värde, förs en diskussion om identitet och rätten att få vara den man vill vara. Utställningen är utvecklad i samråd och dialog med referensgrupper. Den kommer att visas i myndighetens lokaler i två år för att sedan gå på turné till museer i Sverige.

Till utställningen har också en workshop för årskurs 4–6 arbetats fram, i samarbete med en referensklass. Klassföreståndaren vittnar om att detta arbete har varit viktigt för eleverna och stärkt deras kunskap och känsla av att kunna bidra på riktigt.

Workshoppen syftar till att öka kunskapen om de nationella minoriteternas historia, kultur och språk och historiska skeenden som påverkat dem, liksom att öka förståelsen för att identiteter kan vara mångbottnade.

Workshopparna, som hålls dagligen under 2025, har rönt stort intresse bland skolor och fullbokades så snart de lades ut.

Utställningar i hela landet

Forum för levande historias egenproducerade utställningar sänds efter att de har visats i myndighetens lokaler vidare på turné i Sverige som en del av myndighetens övergripande uppdrag att nå största möjliga geografiska spridning och förankring. En viktig del i detta arbete är att utveckla och fördjupa samarbetet med olika aktörer, både regionalt och lokalt. Målet är att aktivt nå ut till en bred och varierad målgrupp med ambitionen att bidra till reflektion och lärande kring myndighetens frågor: att främja demokrati, motverka rasism och intolerans med fokus på kopplingen mellan historien och samtiden.

Under 2024 har åtta utställningar visats på 10 orter och besökts av nära 300 000 personer.

Dessa utställningar är:

- *Demokrati pågår*
- *Sverige och Förintelsen*
- *Barn har också rättigheter!*
- *Yttrandefrihetens gränser*
- *Familjen som försvann!*
- *Stämplad*
- *Jag kom ensam – judiska flyktingbarn i Sverige.*
- *Barns blick på Förintelsen*

Fokus antisemitism

Under 2024 har Forum för levande historia arbetat med att ta fram en ny utställning om antisemitism som ska invigas under våren 2025. Utställningens fokus kommer att vara antisemitism, inte minst på nätet. Utställningen vänder sig till elever från årskurs 9 och uppåt samt en samhällsintresserad allmänhet. Som alltid kring myndighetens större utställningar, utarbetas en tillhörande workshop för skolklasser.

Syftet med utställningen är att öka kunskapen om antisemitism, antisemitismens historia och uttryck och dess likheter och skillnader i förhållande till andra former av rasism. Syftet är vidare att stärka viljan att arbeta mot antisemitism, men också att öka viljan att inte sprida antisemitism på nätet och i alla andra former. Utställningen kommer att visas i myndighetens lokaler i två år för att sedan gå på turné i Sverige.

Workshoppar och visningar – med barn och unga i fokus

Workshoppar	2024	2023	2022
Workshoppar i våra egna lokaler			
Antal tillfällen	306	315	189
Antal elever	7 300	7 500	4 600
Visningar i våra egna lokaler			
Antal tillfällen	220	153	149
Antal elever	2 700	1 900	1 700
Antal vuxna	1 700	1 000	700
Workshoppar/ visningar på andra orter			
Antal tillfällen	29	122	37
Antal elever	1 000	3 200	900

Tabellen ovan visar besöksutvecklingen (avrundat till närmaste hundratal) vad gäller deltagande i workshoppar och visningar i våra lokaler respektive på andra orter.

Forum för levande historia vill inspirera barn och unga att vilja lära sig mer, men också att reflektera över sitt eget ansvar och agerande. I de utställningar där myndigheten erbjuder workshoppar för skolan möter myndighetens pedagoger elever direkt.

Pedagoger vid de museer eller andra aktörer som tar emot Forum för levande historias utställningar på turné möter elever direkt på respektive plats. Detta gör att direkta möten med elever sker på många platser runt om i landet.

Visningarna är cirka 45 minuter långa och därmed kortare än myndighetens workshoppar. Eftersom workshopparna snabbt blir fullbokade har myndigheten under 2024 arbetet för att öka den unga publiken genom att erbjuda visningar för de klasser som inte har möjlighet att delta på workshoppar.

Samtidigt var det under 2024 färre antal genomförda workshoppar på andra orter. Myndigheten kommer att analysera orsakerna till detta och ta fram en plan för att öka workshoppar hos de museer som visar våra utställningar.

Myndigheten har barn och ungdomar som fokusgrupper när vi tar fram utställningar. Under 2024 har detta specifikt rört utställningen och workshoppen *Jag är jag!* som togs fram under 2024 och som invigdes i november.

300 000

besökare i myndighetens utställningar.

Tabellen nedan visar totalt antal besökare (avrundat till närmaste hundratal). Det framgår att den unga publiken ökar något. En central målgrupp för myndigheten är elever i skolan. 53 procent av besökarna i våra lokaler under året var barn och ungdomar. Det är något högre andel än tidigare, och även en ökning i antal.

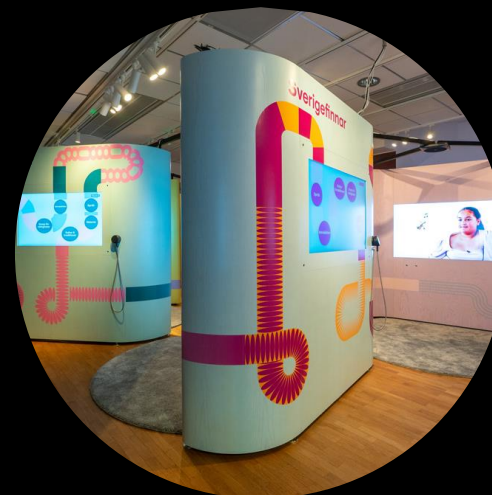
Utställningsbesökare	2024	2023	2022
Antal öppettid	295	296	299
Totalt antal besökare i våra lokaler	19 700	19 400	13 900
varav barn och unga	10 500	9 800	6 800
andel barn och unga	53 %	50 %	49 %
Totalt antal besökare andra orter	296 500	81 800	105 000

Myndighetens ambition är att varje år nå maximal spridning i landet när det gäller utställningar som går på turné. Årets kraftiga ökning vad gäller antal besökare för de turnerande utställningar beror det framgångsrika samarbetet med Malmö Museer (nära 200 000 besökare) som tillhör ett av de mest välbesökta museerna i Sverige.

Bilder från utställningar och workshoppar

Utställningen *Propaganda – risk för påverkan*.

Jag är jag! är en utställning om de nationella minoriteterna i Sverige.

Workshop i utställningen *Barn har också rättigheter*.

Minnas, uppmärksamma och högtidlighålla – för kunskap och engagemang

Förintelsens minnesdag den 27 januari

Forum för levande historia har regeringens uppdrag att främja högtidlighållande i Sverige av Förintelsens minnesdag den 27 januari varje år. Myndigheten arbetar kontinuerligt och aktivt med att sprida kunskap om minnesdagen i hela landet och att ge stöd till de många arrangörer på olika orter som arbetar för att uppmärksamma dagen. Genom ett kalendarium på myndighetens webbplats samlas arrangemang runtom i landet och ger en bild av det stora engagemang för minnesdagen som finns i landet från norr till söder.

2024 publicerades över 250 arrangemang på 128 orter från Kiruna i norr till Trelleborg i söder, Mariehamn på Åland i öster och Uddevalla i väster, vilket är en ökning jämfört med 2023.

Förintelsens minnesdag	2024	2023	2022
Antal inrapporterade programpunkter	255	239	106
Antal inrapporterade orter	128	109	60

På Forum för levande historias webbplats erbjuder vi olika resurser för aktörer som vill uppmärksamma Förintelsens minnesdag i form av bland annat bilder fria att använda, filmade vittnesmål, tips och länkar

till organisationer som arbetar med att berätta om Förintelsen. Vi har utvecklat denna del av vårt stöd baserat på dialog med våra målgrupper.

En viktig resurs för de som vill uppmärksamma Förintelsens minnesdag runtom i landet är den utskrivbara minnesdagsutställning som Forum för levande historia tar fram varje år. Den ger möjlighet att på ett enkelt sätt uppmärksamma dagen lokalt. 2024 års utställning *Barn under Förintelsen* laddades ned nära 1 400 gånger under 1 december till januari, perioden närmast inför minnesdagen.

Dessutom medverkade myndighetens medarbetare med föredrag, tal och presentationer vid minnesdagsarrangemang på olika orter.

Myndighetens arbete med att stödja en stor mängd arrangörer runt om i landet att arrangera minnesceremonier i samband med Förintelsens minnesdag har utvecklats under 2024. Den positiva utvecklingen i antalet registrerade arrangemang för minnesdagen, med över 250 arrangemang över hela landet, tyder på ett starkt och växande engagemang från olika aktörer. Detta vittnar om en ökad medvetenhet och vilja att uppmärksamma Förintelsens minne, vilket tyder på att arbetet varit framgångsrikt.

En viktig del av att uppmärksamma dagen brett var också annonskampanjen *Jag minns*. Kampanjen nådde en räckvidd (antalet enheter som nås av innehållet) på över åtta miljoner genom annonsering mot målgrupperna i sociala och digitala kanaler samt i tryckta tidningar. En debattartikel publicerades i sju lokala tidningar.

42 000

personer följde minnesceremonin online.

På minnesdagen anordnar Forum sedan 2020 också en större minnesceremoni i Eric Ericsonhallen i Stockholm. Vid ceremonin 2024 medverkade, utöver Förintelseöverlevande, bland andra Kronprinsessparet, statsministern och andra statsråd.

Ceremonin sändes på SVT Play och livesändes även i myndighetens egna kanaler. Totalt sågs den av närmare 42 000 personer. Det är en minskning från föregående år med cirka 25 procent. Myndighetens bedömning är att det berodde på att den inföll på en lördag och att programmet därför inte sändes i SVT Forum. Samtidigt livesändes ceremonin och ligger på SVT Play, vilket gav möjlighet till nationell spridning.

Minnesdagen för folkmordet på romer under Förintelsen den 2 augusti

Den 2 augusti är sedan 2015 EU:s officiella minnesdag för folkmordet på romer under Förintelsen. Dagen uppmärksammas genom flera aktiviteter. Forum för levande historia har sedan tidigare producerat en nedladdningsbar utställning om folkmordet vid namnet *Det tysta arvet*. Utställningen och annat material som kan användas för att minneshålla dagen publicerades på myndighetens hemsida. Materialet är ett stöd för den som vill uppmärksamma dagen på sin ort. En kampanj i sociala medier, riktad till allmänheten, genomfördes inför minnesdagen. En kampanj för kännedom om materialet genomfördes också riktad till tjänstepersoner i offentlig förvaltning.

Forum för levande historia har i flera år genomfört en minnesstund på Raoul Wallenberg torg i samarbete med kulturföreningen Sveriges Internationella Roma Filmfestival (SIRF). I år genomfördes arrangementet av SIRF, Stockholm stad och Sveriges museum om Förintelsen. Forum för levande historia medverkade vid minnesstunden och visade utställningen ”Det tysta arvet” på torget från och med 2 augusti till och med 22 augusti.

I myndighetens lokaler genomfördes en guidad visning av utställningen *Barn under Förintelsen* med fokus på romska livsöden.

Med anledning av minnesdagen arrangerades också ett utbildningstillfälle om Förintelsen och antiziganism för unga romska ambassadörer.

Utbildningstillfället genomfördes i samarbete med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF), Gävles romska internationella förening och Sveriges museum om Förintelsen.

”... tjejerna var supernöjda med hela träffen och också besöket hos er som satte i gång tankarna!”

Citat från MUCF

Myndigheten deltog också vid den minneshögtid som den 2 augusti hölls i Auschwitz-Birkenau för att uppmärksamma att det var 80 år sedan folkmordet på romer under Förintelsen. I anslutning till minnesdagen deltog myndigheten också på en konferens i Krakow med en presentation av myndighetens verksamhet på detta område.

Per Anger-priset – regeringens MR-pris

Per Anger-priset är svenska regeringens internationella pris för humanitära och demokratifrämjande insatser. Det instiftades 2004 och har fått sitt namn efter Per Anger som var diplomat i Budapest under andra världskriget. Han tog initiativ till det svenska arbetet med att rädda ungerska judar undan nazisternas förföljelse.

Priset ges till en person som genom sina handlingar verkat för mänskliga rättigheter och demokrati. Forum för levande historia har regeringens uppdrag att årligen ansvara för juryarbetet, arrangera

prisutdelningen och organisera allt arbete som rör priset.

Ett antal civilsamhällesorganisationer står för nomineringen av pristagare. 2024 års pristagare var fackföreningsledaren Sithar Chhim, som tilldelades priset för sitt uthålliga arbete för demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna i Kambodja. Pristagaren nominerades av Diakonia. Detta var första gången priset gick till en människorättsförsvarare som satt fängslad. Sithar Chhim frigavs i september 2024.

Även om det var en utmaning att nå ut medialt detta år, med anledning av att pristagaren själv inte kunde närvara, nämndes pristagaren i 20-tal pressklipp. En film om pristagaren i sociala medier nådde över 50 000 personer via Facebook och över 6 000 konton via Instagram.

Ytterligare en utmaning detta år och framåt är minskad finansiering för flera av nomineringsorganisationerna, vilket har gjort att flera organisationer sett sig tvungna att prioritera bort att delta i nomineringsprocessen.

Raoul Wallenbergpriset

Forum för levande historia har i enlighet med regeringens beslut¹⁴ gjort en utbetalning till Raoul Wallenberg Academy for Young Leaders för deras arbete med att dela ut Raoul Wallenbergpriset. Myndigheten medverkar även i juryarbetet. Årets pristagare var entreprenören Deqa Abukar, medgrundare av organisationen Bling. Deqa Abukar

¹⁴ Regeringsuppdrag A2023/01756 / A2023/01717.

tilldelades priset för ”sitt outtröttliga arbete med att främja jämlikhet, inkludering och mänskliga rättigheter, samt för att skapa hopp och möjligheter för framtidens generationer.”

Bilder från minnesdagar och priser

Förintelsens minnesdag 2024

Minnesdagen för folkmordet på romer under Förintelsen 2 augusti
och utställningen *Det tysta arvet* på Raoul Wallenbergs torg.

Per Anger-priset 2024 tilldelades
fackföreningsledaren Sithar Chhim.

Kommunikation – en del av kärnverksamheten

Då Forum för levande historia har ett kunskaps-höjande och främjande uppdrag, är kommunikation en bärande del av myndighetens verksamhet. Kommunikationen syftar till att myndighetens målgrupper ska känna till och delta i Forum för levande historias verksamhet och utbud, att bidra med kunskap till det offentliga samtalet och att väcka intresse och engagemang för myndighetens frågor. Kommunikation finns med i verksamhetens alla delar och i ett tidigt skede av all planering.

I det främjande och kunskapshöjande kommunikationsarbete samspelar proaktivt pressarbete, organiskt innehållsarbete och köpt kommunikation.

Demokrati och allas lika värde engagerar

Myndighetens frågor väcker alltid intresse. 2024 har dock varit exceptionellt. Med anledning av den eskalerande konflikten i Mellanöstern under året har frågor om folkmord, antisemitism och islamofobi tagit allt större plats i våra kommentarstrådar. Detta har krävt nya sätt att planera gällande möjligheten att lyfta eget utbud och moderering i våra kanaler, liksom i pressarbetet.

Samtidigt har den redan starka närvaron i sociala medier stärkts allt mer. I Forum för levande historias sociala mediekkanaler skapar vi intresse för och sprider kunskap om myndighetens ämnen, informerar om

myndighetens verksamhet och utbud samt skapar känslomässigt engagemang för frågorna.

Sociala medier	2024	2023	2022
Antal följare Facebook	28 200	26 800	25 400
Antal följare X	3 400	3 600	3 600
Antal följare Instagram	10 700	9 300	8 300
Antal följare LinkedIn	5 100	3 900	2 500
Räckvidd Facebook	7 400 000	3 287 000	1 879 000
Räckvidd Instagram	720 000	1 302 000	783 000

Forum för levande historia når ut med en räckvidd på över 8 miljoner. Antalet följare i sociala medier ökar sammantaget successivt och tog mellan 2023 och 2024 ett språng med nära 9 procent, till strax över 47 400 vid årets utgång. Antalet klick in på våra konton ökade under samma tid med 62 procent. Engagemangsgraden, vilket innebär andelen personer som interagerar med ett inlägg (like, delning eller kommentar) av den totala mängden personer som nås av inlägget, ökade också.

Mest engagerande innehåll är vittnesmål där människors berättelser och livsöden lyfts fram, både

historiska och nutida. Under året har närmare 5 000 kommentarer kommit in i våra kanaler.

Kunskap i det offentliga samtalet

Pressarbetet har fortsatt med fokus på att stärka och utveckla myndigheten som kunskapsbaserad röst i det offentliga samtalet och öka kännedomen om myndighetens verksamhet. Särskilt bra genomslag fick myndigheten i samband med *Förintelsens minnesdag* runtom i landet. Bland annat publicerades en debattartikel av överintendent Petra Mårseius i flera tidningar. Även i samband med minnesdagen för folkmordet på romer under Förintelsen publicerades en debattartikel av överintendenten i ett antal regionala tidningar.

Som ett sätt att bidra med kunskap i det offentliga samtalet om antisemitism, publicerades även en debattartikel i Expressen av överintendent Petra Mårseius och Svenska kommittén mot antisemitisms ordförande, Ulrika Knutson. Detta med anledning av den nya versionen av det gemensamma materialet *Antisemitism då och nu*.

Levandehistoria.se – myndighetens kunskapsnav

Webbplatsen levandehistoria.se är dels en distributionsplattform för myndighetens digitala material, dels ett skyltfönster för all verksamhet som inte sker digitalt. Här tar lärare, elever,

offentliganställda och allmänhet del av undervisningsmaterial, kurser, filmer, seminarier, utställningar, faktatexter och mycket annat. Webbplatsen är därmed en av myndighetens viktigaste kommunikationskanaler.

De allra flesta som besöker webbplatsen är elever och lärare. Nedgångar i besöksstatistiken syns i samband med skollov och en tydlig ökning vid Förintelsens minnesdag. Precis som annan digital kommunikation gör webbplatsen det möjligt för alla som vill att ta del av vår verksamhet, oavsett bostadsort och närhelst det passar. Allt material som finns på webbplatsen är kostnadsfritt att ta del av.

På flera andra håll i årsredovisningen finns webbstatistik som berättar om hur mycket enskilda delar av vår webbplats används, exempelvis redovisas digitala kurser, nerladdningar av rapporter och annat separat.

Som helhet har webbplatsen under 2024 haft över 430 000 användare. Antalet sessioner (eller sammanhängande tillfällen under vilken en användare besöker vår webb) har varit cirka 850 000. Antal

sidvisningar (då varje enskild sida har laddats) har varit cirka 1,5 miljoner. Siffrorna är inte jämförbara mot tidigare år på grund av att vi under 2023 införde möjlighet för användare att tacka nej till att bli del av statistikunderlag. Vi tolkar siffrorna som att mängden trafik under 2024 ligger kvar på ungefär samma nivå som 2023.

250 år av judiskt liv i Sverige!

Under året har myndigheten utvecklat och lanserat en webbsida för jubileumsåret Judiskt liv 250 år som uppmärksammas under 2025. Detta är ett uppdrag från regeringen¹⁵ och har skett i nära samverkan med Judiska centralrådet och andra relevanta aktörer. Sidan lanserades i december.

Offentliga arenor – att finnas bland målgrupperna

Myndigheten deltog under sommaren i Stockholms kulturfestival, under parollen ”Prata, pärla, påverka”. Samarbetet var ett pilotprojekt med syftet att initiera och föra samtal om demokrati med 13–18-åringar. Detta gjordes med hjälp av fyra särskilt anställda

ungdomsmedarbetare. Vi nådde i tältet runt 1 300 personer i samtal. Bedömningen är att myndigheten genom detta nådde en ung målgrupp, som annars är svår att nå direkt.

Vid Bokmässan arrangerade myndigheten tre panelsamtal, i samarbete med andra aktörer. Myndigheten deltog också i ytterligare ett panelsamtal. Bland annat ledde överintendent Petra Mårseus ett panelsamtal om undervisning om Förintelsen, där Norges kulturminister var en av deltagarna. Totalt 500 personer lyssnade på samtalen på Lärarscenen och Yttrandefrihetsscenen.

Myndigheten deltog också i MR-dagarna, i samarbete med Skolverket. Syftet var att visa och sprida kunskap om *Demokratistegen*.

Vidare representerades myndigheten under året, genom borbord och deltagande, vid ett flertal arenor, bland andra Biblioteksdagarna, Almedalen, Historiedagarna och den nordiska ”DIS-konferensen”. Att synas och verka på arenor utanför myndighetens egna är en viktig del i att bidra med kunskap, knyta och underhålla kontakter och utveckla kompetens.

¹⁵ Regeringsuppdrag Ku2024/00795.

Analys och bedömning

2024 har varit ett starkt år för den publika verksamheten. Forum för levande historia ser ett ökat intresse för myndighetens frågor, exempelvis lärdomar av Förintelsen, antisemitism och andra former av rasism, brott mot mänskligheten under kommunistiska regimer och demokrati.

Efterfrågan på myndighets stöd till skolan kring frågor som kan uppfattas som ”svåra” är stor och större än myndigheten i dag har resurser att tillmötesgå. Som exempel kan nämnas att de workshoppar som vänder sig till elever från årskurs 4 till gymnasiet, mycket snabbt blir fullbokade. Över 300 workshoppar har hållits under året, vilket ligger på samma nivå som året före.

Under året har särskilda insatser gjorts kring annonseringen, i syfte att nå till skolor som annars inte brukar besöka Forum för levande historia. Detta har givit goda resultat och myndigheten kommer att fortsätta utveckla detta vidare.

En tydlig slutsats från året är att lärare för årskurs 4–6 i högre grad än tidigare söker sig till myndigheten och använder myndighetens utbud. Utställningen ”*Jag är jag!*” om de nationella

minoriteterna har lett till ett stort intresse i den målgruppen.

De turnerande utställningarna är på samma sätt som minnesdagarna en möjlighet att nå ut nationellt med myndighetens uppdrag. Under 2024 har åtta utställningar visats på 10 orter. Antalet besökare har under året ökat kraftigt vilket är mycket positivt. Under 2024 hade utställningarna nära 296 500 besök, vilket kan jämföras med 2023, då 81 800 tog del av utställningarna.

Samtidigt noteras en nedgång av antal genomförda workshoppar på orterna som visar Forum för levande historias utställningar. Myndigheten kommer att analysera orsaken och under kommande år ta fram en plan för att öka workshoppar hos de museer som visar våra utställningar.

Under året har vi också utvecklat metoder och resultat för myndighetens kommunikation. En viktig del är tydligare målgruppsinriktning i olika kanaler. En annan har varit att stärka samspelet i innehållsarbetet mellan organisk och betald spridning, tillsammans med proaktivt pressarbete. Kanalanpassning blir allt viktigare för att nå ut väl.

Myndighetens bedömning, baserad på de positiva siffrorna för följarrantal, total räckvidd och engagemangsgrad är att det strategiska utvecklingsarbetet har fungerat väl.

Denna bedömning stärks av ett fortsatt högt tryck på anmälningar till fortbildningar och andra evenemang. När annonsering i sociala medier används för exempelvis fortbildningar, ser vi att anmälningarna kommer snabbt. Den stärks också av den ökade engagemangsgraden, vilken visar att det innehåll myndigheten når ut med engagerar.

Ökad räckvidd och engagemangsgrad har dock också en baksida. Myndighetens kanaler speglar omvärlden och då kan tonläget bitvis bli mycket högt. Vi har därför ytterligare stärkt närvaro och moderering i kommentarsfälten. Myndighetens bedömning är att det positiva utfallet av hög aktivitet i sociala medier är starkare än det negativa. Dock gör vi ständigt bedömningar kring enskilda inlägg och kommentarer.

En expertmyndighet i framkant

Forum för levande historia är en expertmyndighet med ett kunskapsuppdrag.

Vi samarbetar tätt med akademin och baserar allt arbete på forskning och beprövad erfarenhet. Genom undersökningar och rapporter bidrar vi som en kunskapsbaserad röst i det offentliga samtalet. Vårt specialbibliotek med litteratur om Förintelsen och andra brott mot mänskligheten är unikt i sitt slag. Genom internationellt samarbete inhämtar, tillför och utbyter vi kunskap med aktörer i andra länder.

Nära samarbete med forskningen

Forum för levande historia har i uppdrag att verka för ökad kunskap grundad på forskning och samverka med andra, inklusive universitet och högskolor. I linje med det genomför myndigheten undersökningar, tar fram rapporter och samverkar med forskningsinstitutioner och enskilda forskare.

Under året har myndigheten haft dialog och olika former av samarbeten med forskare vid närmare 20 svenska lärosäten från Umeå i norr till Malmö i söder. Forum för levande historia har även haft en rad internationella forskarkontakter inom ramen för framför allt International Holocaust Remembrance Alliance.

Myndigheten ingår även i den svenska referensgruppen för Kultur, Kreativitet och Inkluderande Samhällen inom Horisont Europa, EU:s ramprogram för forskning och innovation, liksom i ett nordiskt forskningsnätverk om antisemitism och konspirationsteorier.

Forum för levande historia samarbetar också med Göteborgs universitet, Malmö universitet och Uppsala universitet i ett projekt som finansieras av Vetenskapsrådet och syftar till att stärka och bygga ut forskning om antisemitism i det svenska skolsystemet. I maj anordnade projektet en nordisk konferens om rasism och utbildning i samarbete med Centrum för mångvetenskaplig forskning om rasism (CEMFOR) vid Uppsala universitet där 115 personer

deltog. I oktober höll projektet en workshop hos Segerstedtinstitutet vid Göteborgs universitet på temat *”Antisemitism and Jewish Life: Focusing on Youth”*.

Myndigheten har under 2024 även samverkat med högskolan i Dalarna för att, vid ett seminarium i september, synliggöra den senaste forskningen rörande de svenska insatserna för att rädda judar undan Förintelsen i Ungern 1944–1945.

Sammanfattningsvis bedömer Forum för levande historia att dess samarbete med akademien har fortsatt att utvecklas under 2024 och att detta har skett på ett sätt som främjar arbetet och kunskapen inom myndighetens ämnesområden.

Ökad kunskap genom undersökningar och rapporter

Forum för levande historia tar återkommande fram ny kunskap som stärker och utvecklar verksamheten och kan fungera som stöd även för andra myndigheter och aktörer.

Under åren 2023–2026 har myndigheten i uppdrag av regeringen att genomföra en studie av svenska skol-
elevers attityder kring intolerans.¹⁶ Under 2024 har Forum för levande historia tagit uppdraget vidare och parallellt med detta inlett arbetet med tre nya regeringsuppdrag som innebär att myndigheten ska göra en studie av antisemitiska attityder i befolkningen¹⁷, en kunskapsöversikt över antisemitism på nätet¹⁸ samt en populärversion av betänkandet av Sannings- och försoningskommissionen för torne-
dalingar, kväner och lantalalet (SOU 2023:68).¹⁹

Forum för levande historia har också en rapportserie som syftar till att nå ut till en bred publik med aktuell forskning inom myndighetens expert-
områden. I linje med det går rapporterna oftast att ladda ner gratis och bygger dessutom på variation mellan ämnen och grad av fördjupning. Under 2024 har myndigheten gett ut en uppdaterad utgåva av *Historisk forskning om rasism och främlingsfientlighet i Sverige: En analyserande kunskapsöversikt*, författad av Martin Ericsson. Under året har över 800 exemplar av

den uppdaterade kunskapsöversikten laddats ned i PDF-format.

Forum för levande historia har också arbetat med en antologi om konspirationsteorier. Antologin förutses publiceras 2025, men redan hösten 2024 deltog en av författarna i Forum för levande historias demokrati-
poddserie, vilket myndigheten bedömer kan göra kunskapen om konspirationsteorier tillgänglig för ännu fler.

I samband med lansering av rapporter, vid internationella besök eller i andra kontexter, arrangerar myndigheten kunskapshöjande seminarier. Under 2024 anordnade myndigheten exempelvis ett forskarseminarium i samband med Förintelsens minnesdag.

Nationell studie om antisemitism i befolkningen

Forum för levande historia har under åren 2024–2027 i uppdrag att genomföra en studie av antisemitiska attityder och föreställningar i den svenska befolkningen.²⁰ Uppdraget ska möjliggöra jämförelser med myndighetens tidigare studier i befolkningen och genomföras i dialog med Brottsförebyggande rådet och andra relevanta aktörer.

Under 2024 har myndigheten inlett arbetet med studien. Som ett led i detta har Forum för levande historia färdigställt den enkät som ska användas i undersökningen och som, i februari 2025, kommer att skickas ut till befolkningen genom Statistiska Centralbyrån.

Myndigheten har i denna fas samarbetat med experter vid olika lärosäten och inom olika ämnesområden. Arbetet har resulterat i en enkät som både möjliggör jämförelser med frågorna i tidigare undersökningar och beaktar behovet av uppdateringar, inklusive i relation till ny forskning. Myndigheten har under året även fört dialog med Brottsförebyggande rådet och Statistiska Centralbyrån.

Kunskapsöversikt över antisemitism på nätet

Forum för levande historia har under åren 2024–2027 i uppdrag att ta fram en kunskapsöversikt över spridning, och åtgärder för att motverka spridning, av antisemitism på nätet.²¹ I uppdraget ska myndigheten identifiera framgångsfaktorer och utmaningar i arbetet med att motverka antisemitism på nätet och föreslå ytterligare åtgärder på området.

Under 2024 har arbetet med kunskapsöversikten påbörjats, genom en egen första insamling av aktuell

¹⁶ Regeringsuppdrag A2023/00959.

¹⁷ Regeringsuppdrag i regleringsbrevet.

¹⁸ Regeringsuppdrag i regleringsbrevet.

¹⁹ Regeringsuppdrag Ku2024/00888.

²⁰ Regeringsuppdrag i regleringsbrevet.

²¹ Regeringsuppdrag i regleringsbrevet.

kunskap och föra dialog med relevanta aktörer. Myndigheten har också inlett ett samarbete med Totalförsvarets forskningsinstitut och etablerat en referensgrupp av nationella och internationella experter.

Undersökning av intolerans bland skolungdomar

I juni 2023 fick Forum för levande historia i uppdrag av regeringen att, fram till 2026, förbereda, genomföra och publicera en studie av svenska skolelevers attityder kring intolerans.²² Studien ska synliggöra gemensamma mönster och skillnader i attityder och även möjliggöra jämförelser med myndighetens tidigare genomförda attitydundersökningar kring intolerans.

Arbetet inleddes med att myndigheten anlitate fler experter, slöt avtal med Statistiska Centralbyrån om genomförandet och påbörjade framtagandet av enkätfrågorna. Myndigheten gjorde också en mindre enkätundersökning i befolkningen för att, i enlighet med regeringens uppdrag, undersöka om det var görkligt att utvidga skolenkäten med frågor om fler grupper.

Under 2024 har Forum för levande historia lett arbetet med att färdigställa skolenkäten som Statistiska Centralbyrån sedan har använt för en datainsamling. Forum för levande historia har också samlat företrädare för de grupper som nämns i enkäten för att informera dem om regeringsuppdraget och arbetet med undersökningen.

²² Regeringsuppdrag A2023/00959.

Som om vi aldrig funnits – exkludering och assimilering av tornedalingar, kväner och lantalaiset

Forum för levande historia fick 2024 i uppdrag att ta fram en populärversion av Sannings- och försoningskommissionen för tornedalingar, kväner och lantalaisets betänkande *Som om vi aldrig funnits – exkludering och assimilering av tornedalingar, kväner och lantalaiset* (SOU 2023:68).²³ Uppdraget syftar till att sprida och öka kunskapen om Sannings- och försoningskommissionens kartläggning gällande de historiska skeenden som påverkat minoriteten. Populärversionen ska särskilt spridas till skolväsendet och myndigheter.

Myndigheten har anlitat en forskare som författare av populärversionen och har även hållit samråd med företrädare för den berörda nationella minoriteten. Den färdiga skriften kommer att publiceras under våren 2025.

²³ Regeringsuppdrag Ku2024/00888.

Bibliotek och vittnesmål – en unik samling kunskap

Forum för levande historia har i uppdrag att bedriva sin verksamhet i nära kontakt med pågående forskning. Myndighetens bibliotek spelar en central roll i att göra detta möjligt. Biblioteket är ett av Nordens mest fullständiga specialbibliotek när det gäller information om Förintelsen. Ofta är myndigheten först i landet om att beställa och sprida kännedom om ny litteratur både inom detta och andra av dess arbetsområden.

Biblioteket rymmer också aktuell litteratur om olika folkmord, brott mot mänskligheten under kommunistiska regimer och andra brott mot mänskligheten i historien. Dessutom finns litteratur om demokrati, mänskliga rättigheter, hbtqi-frågor och olika former av rasism.

Biblioteket är ett referensbibliotek vilket gör att vissa forskare reser långväga för att kunna ta del av litteraturen på plats. Andra besökare är samhällsintresserad allmänhet, gymnasieelever och universitetsstudenter som skriver uppsatser, samt lärare som förbereder sin undervisning. Utöver att ta del av litteratur och tidskrifter kan besökarna pröva myndighetens Virtual Reality-utställning *Plundring* och söka i Yales vittnesmålarkiv *Fortunoff Archive for Holocaust Testimonies*.

Under 2024 har biblioteket förberett övergången till ett nytt bibliotekssystem som utvecklas gemensamt med bibliotek runt om i både Sverige och världen.

Myndigheten har också annan dokumentation i form av vittnesmål, som är en värdefull kunskapskälla för att bevara historien. Genom vittnesmål kan Forum för levande historia erbjuda unika perspektiv, öka kommande generationens förståelse för historien och bidra till forskning. Mot denna bakgrund har myndigheten genom åren samlat in totalt cirka 175 vittnesmål från bland annat överlevande från Förintelsen, Gulag och folkmordet i Rwanda.

Intervjuerna har samlats in inom ramen för olika projekt och har varierande format men används genomgående i pedagogiskt syfte. Via myndighetens webbplats går det att nå pedagogiska material kopplade till vittnesmål liksom information om fler vittnesmålssamlingar i Sverige.

Internationell samverkan – ett demokratistärkande samarbete

Internationell samverkan är en viktig del av Forum för levande historias arbete för att sprida kunskap om myndighetens verksamhet, inhämta ny kunskap, utbyta erfarenheter och knyta nya kontakter.

Myndigheten har i uppdrag att företräda Sverige i det internationella samarbetsorganet International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA). Samarbetet tillkom 1998 på svenskt initiativ och den så kallade Stockholmsdeklarationen från 2000 ligger, tillsammans med ministerdeklarationen från 2020, till grund för dess arbete.

I uppdraget ingår att ansvara för den svenska delegationen liksom att förmedla Sveriges medlemsavgift till IHRA. Under 2024 har Forum för levande historia följt upp Sveriges ordförandeskap och trojkamedlemskap genom att vara fortsatt aktiv i organisationens verksamhetsutveckling och löpande arbete. Myndigheten har också tagit initiativ till ett samarbete mellan Sverige, Storbritannien och IHRA:s huvudkontor kring en film om organisationens och Stockholmsdeklarationens 25-årsjubileum 2025. Forum för levande historia har, som del av den

svenska delegationen, även deltagit i IHRA:s plenarmöten och expertgrupper.

Myndigheten representerar Sverige i Auschwitz-Birkenau-stiftelsens internationella kommitté. Stiftelsen inrättades 2009 för att bidra till att minnesplatsen Auschwitz-Birkenau i Polen bevaras. Sverige är ett av de länder som har bidragit till stiftelsens fond, vilket ger Sverige en plats i kommittén.

Pilotprojektet *Active Remembrance – Holocaust Education for Democratic Competencies* som myndigheten engagerade sig i 2023, har beviljats stöd att fortsätta till och med 2026. Projektet, som nu kallas *Inclusive Remembrance*, är finansierat av Svenska institutet och övriga partners är Sveriges Museum om Förintelsen och den serbiska organisationen Terraforming.

Myndigheten har också under året fortsatt att delta i Nordiska ministerrådets nätverk Demokrati, Inkludering och Sammanhållning (DIS). Under 2024 var Sverige ordförande för arbetet och Forum för levande historia medverkade bland annat med inlägg och mässmonter vid konferensen ”Democracy Work in Schools – A Nordic Exchange” som hölls i Stockholm.

Vidare ingick myndigheten i den svenska officiella delegationen till Rwanda i samband med minneshögtiden 30 år efter folkmordet på tutsier.

Företrädare för myndigheten har även medverkat vid en konferens om rasism i Berlin och inom ramen för arbete med antisemitism respektive lärarfortbildningar gjort studieresor till Berlin respektive Bryssel. För att utbyta erfarenheter i arbetet med antisemitism har myndigheten under året även deltagit i nätverket *The Coalition to Counter Online Antisemitism (CCOA)*.

I samband med Förintelsens minnesdag den 27 januari 2024 arrangerade myndigheten också en programkväll med den amerikanska historikern Debórah Dwork som är en internationellt ledande Förintelseforskare.

Myndigheten har tagit emot flera internationella besök från aktörer som har velat lära sig om myndighetens arbete och arbetssätt. Forum för levande historia fick till exempel besök från USA genom dess särskilda sändebud i kampen mot antisemitism, ambassadör Deborah Lipstadt, Mexiko genom en grupp journalister samt Ungern genom ett studiebesök om tillgänglighet på museer.

Analys och bedömning

Forum för levande historias arbete med kunskapsutveckling och internationellt samarbete har under det gångna året präglats av både utveckling och konsolidering.

Forum för levande historia har bland annat arbetat med de undersökningar som myndigheten har i uppdrag att göra, inklusive tagit fram frågorna som ska ingå i enkäterna om attityder och intolerans visavi judar och andra grupper. Arbetet med undersökningarna är långsiktigt och myndighetens bedömning är att de ger viktiga bidrag till kunskapen om attityder och värderingar i samhället. Eftersom Forum för levande historia har gjort liknande undersökningar förut bidrar myndigheten dessutom till möjligheten att studera attityder över tid.

Genom att de aktuella undersökningarna studerar intolerans från olika infallsvinklar och även vänder sig till olika åldersgrupper väntas de också kunna komplettera varandra och öka möjligheterna att urskilja mönster. Med ökad kunskap om attityder och intolerans kan såväl Forum för levande historia och andra aktörer vidta mer träffsäkra åtgärder. Beröringspunkterna mellan undersökningarna har gjort det extra värdefullt att kunna utveckla deras frågebatterier mer eller mindre parallellt.

Myndighetens samarbete med akademien har fortsatt att utvecklas och fördjupas under 2024. Ett exempel är att myndigheten har tagit fram enkäterna för sina aktuella undersökningar i nära dialog med forskare. Ett annat exempel är det projekt som stöds av Vetenskapsrådet och som har inneburit ett mycket forskningsnära samarbete om antisemitism i skolan.

Vidare har Forum för levande historia under 2024 etablerat samarbete med forskare från Malmö universitet inom ramen för uppdraget om en bred, folkbildande insats om Förintelsen. Samarbetet gäller följeforskning kring de grupper av Förintelseöverlevande, deras barn och barnbarn som ger vittnesmål i skolklasser. Samarbetet innebär att myndigheten kan erbjuda forskarna empiri som de annars inte skulle komma åt, medan myndigheten har möjlighet att använda forskarnas slutsatser i sitt arbete med kunskaphöjande insatser.

Sammanfattningsvis bedömer Forum för levande historia att dess samarbete med akademien under 2024 har utvecklats på ett sätt som främjar kunskapen och arbetet inom myndighetens ämnesområden.

Myndigheten har också utvecklat sitt internationella arbete. Detta har gjorts genom fördjupat samarbete med partners i konkreta projekt som är inriktade på hågkomst. Forum för levande historias bedömning är att myndigheten, genom detta, bidrar till att stärka den internationella och långsiktiga utvecklingen på hågkomstområdet.

Genom det nya biblioteksdatasystem som myndigheten har infört under året, blir vårt specialbibliotek lättare att söka i och därmed mer tillgängligt för forskare, studenter och övriga som söker kunskap hos Forum för levande historia.

En myndighet i ständig utveckling

Forum för levande historia arbetar aktivt med jämlikhet, tillgänglighet och är en hbtqi-strategisk myndighet.

Myndigheten är en kunskapsorganisation, vilket innebär att verksamheten och dess kvalitet i mycket hög grad är resultatet av den samlade kompetens som finns inom myndigheten. Utbildningsnivån är hög och många medarbetare har lång erfarenhet av arbete med myndighetens frågor. För att fortsätta utvecklas, både externt och internt, arbetar vi med såväl kompetensförsörjning som kompetensutveckling och jämlikhet.

I detta avsnitt redovisar Forum för levande historia också den återrapportering enligt regleringsbrev eller andra regeringsbeslut som vi inte har redovisat i tidigare avsnitt.

En myndighet för alla

Jämlikhet i policy och praktik

Forum för levande historia arbetar integrerat med olika perspektiv på jämlikhet såsom jämställdhet, diskriminering, barns rättigheter, mänskliga rättigheter, nationella minoriteter, hbtqi-personers rättigheter samt tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Myndigheten har en jämlikhetspolicy som tar sin utgångspunkt i lagstiftning och nationella mål på relevanta områden. Vi har också en jämlikhetsplan som innehåller mål, aktiviteter och ansvar för myndighetens insatser under de kommande åren.

Under 2024 har myndigheten jobbat utifrån jämlikhetsplanens aktiviteter. Det innebär att myndigheten bland annat har tagit fram en ny webbsida som innehåller ljuddraman om bemötande med reflektionsfrågor om hbtqi och likvärdigt bemötande. Myndigheten har också genomfört en fortbildningsinsats för all personal om tillgänglighetsanpassningar med personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Tillgänglighet i ständig utveckling

Forum för levande historia ska enligt regleringsbrevet redovisa de åtgärder som vidtagits för att öka

tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

En del av myndighetens jämlikhetsarbete är att myndighetens lokaler, verksamhet, material och information ska vara tillgängliga för alla. Tillgänglighet har en direkt koppling till vårt uppdrag att verka för alla människors lika värde.

Vid utformning av nya utställningar och annat material tar vi hänsyn till att de ska vara så tillgängliga som möjligt för alla.

Exempelvis är texterna i utställningarna skrivna enligt klarspråksnormer så långt det är möjligt. Storleken på texterna ska inte vara för liten. Filmer i utställningarna textas. Ljudinspelningar med bärande innehåll finns även i skriven form.

Vår mest spridda produkt, boken *...om detta må ni berätta...*, finns även som video med teckenspråk samt i punktskrift.

Myndighetens webbplats har förbättrats de senaste åren, bland annat genom att tillgängligheten har blivit bättre för användare med synnedsättning.

Verksamheten bedrivs i en äldre byggnad, men vi har anpassat lokalerna så mycket som möjligt för att de

ska vara fysiskt tillgängliga för bland annat rullstolar och det finns hörslingor.

Under 2024 har myndigheten bland annat arbetat med förbättrad akustik i ett av våra workshoprum och förbättrat utrymme för fri passage för rullstolar i flera utrymmen.

Uppdrag som hbtqi-strategisk myndighet

Forum för levande historia är en av tolv myndigheter med uppdrag att främja hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter.²⁴ I uppdraget ingår att identifiera och redovisa utvecklingsbehov, mål och aktiviteter som myndigheten ska genomföra 2023–2025.

Arbetet inleddes med en kartläggning av myndighetens befintliga verksamhet och styrning, för att på så sätt få fram en bild av utgångsläge och utvecklingsbehov. Myndigheten genomförde också en enkät där personalen fick skatta sin hbtqi-kunskap och -integrering och föreslå ämnen för kompetensutveckling.

Utifrån de identifierade behoven har myndigheten under året genomfört tre interna kunskapshöjande insatser, inklusive om transpersoners särskilda utmaningar.

Myndigheten har också tagit fram och publicerat faktasidor om hbtqi-fobi på sin webbplats.

²⁴ Regeringsuppdrag i regleringsbrevet.

Lanseringen skedde i februari och under återstoden av året tog nära 500 användare del av den mest besökta faktasidan.

Forum för levande historia har deltagit i Folkhälso-myndighetens nätverksträffar för de hbtqi-strategiska myndigheterna och bland annat presenterat inriktningen för arbetet med myndighetens senaste uppdrag på hbtqi-området²⁵

Arbetet har lett till att myndighetens personal har höjt sin kunskap om hbtqi-frågorna genom att alla har gått webbutbildningen *Kunskap om hbtqi och likvärdigt bemötande* och flertalet har deltagit i de interna kompetensutvecklingstillfällena. Den ökade kunskapen och medvetenheten gör att fler medarbetare integrerar perspektivet i projektplaner och löpande verksamhet.

²⁵ Se vidare under rubriken *Lika rättigheter och möjligheter för hbtqi-personer – kunskapsstöd*, sida 20.

Rekrytera, utveckla och behålla expertis

En god kompetensförsörjning är centralt för att Forum för levande historia ska kunna utföra sina uppgifter och nå goda resultat. Vi redovisar i detta avsnitt hur vi arbetar med vår kompetensförsörjning i form av att attrahera, rekrytera och utveckla kompetens. Som en del i hur vi arbetar med kompetensförsörjning beskriver vi även vår arbetsmiljö. Åtterrapporering av sjukfrånvaro ingår också i detta avsnitt.

Myndigheten har under 2024 arbetat strategiskt för kompetensförsörjningen genom att minska antalet visstidsanställningar och öka antalet tillsvidareanställningar. Myndigheten bedömer att det är viktigt för att skapa kontinuitet och effektivitet i verksamheten.

I medeltal har myndigheten haft 51 anställda, vilket är samma antal som under året innan. 75 procent är kvinnor och 25 procent män under 2024. Motsvarande siffror var 72 respektive 28 procent för 2023. Antal årsarbetskrafter har varit något högre, närmare 44 jämfört med 43 under 2023.

Myndighetens medarbetare har en hög utbildningsnivå och flera medarbetare har doktorsexamen.

Många söker våra tjänster

Forum för levande historia har lätt att hitta de kompetenser myndigheten söker vid rekrytering och har många kvalificerade sökanden till tjänsterna.

Under 2024 har antalet sökanden till tjänsterna ytterligare ökat och i slutet av året var antal sökande för flera av våra tjänster över 200 personer.

Personalomsättningen bland tillsvidareanställda har varit 2,5 procent under året (mätt som antalet som slutat dividerat med medeltalet anställda), vilket är lägre under 2023, då den var elva procent. Att personalomsättningen är låg förklaras av en tillsvidareanställd slutade under året, samtidigt som myndigheten rekryterade flera medarbetare för tillsvidaretjänster.

Under året har myndigheten satsat särskilt på att förbättra annonser, samt tagit fram intervju-guider som ett stöd i rekryteringsprocessen.

Kompetensutveckling på flera områden

De kvalificerade uppgifter och den utveckling som verksamheten innebär på Forum för levande historia gör att alla medarbetare kontinuerligt lär sig och utvecklas i sitt arbete.

Under 2024 har myndigheten satsat särskilt på gemensam kompetensutveckling. Under såväl vår som höst så har myndigheten hållit temadagar relaterade till vårt uppdrag. På agendan har vi bland annat tagit upp den statliga värdegrunden med dilemmaövningar tillsammans med Statskontoret, lärande om antisemitism då och nu, demokratiska

utmaningar som kan följa av den digitala tid vi lever i samt hur vi använder bilder i våra material.

Utöver dessa temadagar har vi också haft gemensamma tillfällen av lärande som anknyter till vårt uppdrag som hbtqi-strategisk myndighet.

Personalen har också påbörjat en utbildning om informationssäkerhet.

Medarbetare, liksom chefer, har även deltagit i olika typer av kompetensutvecklingsaktiviteter utifrån specifika kompetensbehov.

Aktivt arbetsmiljöarbete

Den fysiska arbetsmiljön i lokalerna är god, vilket också bekräftas av årets medarbetarundersökning. Myndigheten har också under året fortsatt med vissa förbättringsarbeten vad gäller ergonomi.

När det gäller den organisatoriska och sociala arbetsmiljön bedriver myndigheten ett aktivt löpande arbete. Detta baseras på en årlig medarbetarundersökning, dialog med fackliga företrädare och skyddsombud, liksom löpande dialog mellan chefer och medarbetare. Mot denna bakgrund fokuserar myndigheten bland annat på att förtydliga och förenkla arbetssätt. Detta i syfte att minska stress bland medarbetare, något som bland annat framkommit i medarbetarundersökningen.

Många av myndighetens medarbetare uppskattar möjligheten att fortsatt ha den flexibilitet som det innebär att kunna arbeta på distans, vilket framgår bland annat av årets medarbetarundersökning. Våra interna riktlinjer möjliggör arbete på distans upp till 40 procent av arbetstiden. Detta fungerar även väl ur ett verksamhetsperspektiv.

Myndigheten fortsätter att erbjuda goda personalförmåner och personålvård till medarbetarna; några exempel på detta är friskvårdsbidrag, friskvårdsstimme och möjlighet att löneväxla till pensionsavsättning.

I årets medarbetarundersökning uttrycker över 90 procent av medarbetarna att de helt eller till stor del är stolta över att arbeta på myndigheten, och att myndigheten sammanfattningsvis är en bra arbetsplats.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har under året varit 2,3 procent vilket är en minskning jämfört med de två senaste åren och motsvarar sjukfrånvaron under 2021.

Den högre sjukfrånvaron de senaste åren förklaras främst av att myndigheten har haft en större andel långtidssjukfrånvaro, vilket har fått stort genomslag i statistiken då det är få anställda på myndigheten. För 2024 har långtidssjukfrånvaron gått ner igen.

En mer utförlig tabell över sjukfrånvaro finns i avsnittet med de finansiella delarna, under tilläggsupplysningar och noter.

Statistik för anställda	2024	2023	2022
Årsarbetskrafter	44	43	43
Sjukfrånvaro	2,3 %	4,9 %	5,4 %
Personalomsättning fast anställda	2,5 %	11 %	6 %

Analys och bedömning

Forum för levande historia har under 2024 haft olika aktiviteter kopplade till arbetet med jämlikhet enligt den plan som myndigheten har tagit fram. Tillgänglighet är också ett område där myndigheten arbetar med ständiga förbättringar och under 2024 har vissa åtgärder vidtagits för förbättrad akustik och fysisk tillgänglighet. Vidare har myndigheten arbetat aktivt inom ramen för sitt uppdrag som hbtqi-strategisk myndighet, bland annat genom utökade faktasidor på myndighetens webb.

Beträffande myndighetens kompetensförsörjning bedöms den sammanfattningsvis som god. Under 2024 har myndigheten ökat andelen tillsvidareanställda i förhållande till visstidsanställda för att skapa kontinuitet och effektivitet.

Det är enkelt att rekrytera till utannonserade tjänster då det är många kvalificerade sökanden och myndigheten har under 2024 utvecklat annonser och intervjuer.

Myndigheten har bland annat till följd av omvärldsförändringar identifierat särskilda kompetensutvecklingsbehov och genomfört kompetensutvecklingsinsatser under 2024. Detta har skett främst i form som har erbjudits alla medarbetare på myndigheten.

Den fysiska arbetsmiljön bedöms som mycket god, medan utvecklingsbehov främst behövs när det gäller att förtydliga och förenkla våra arbetsätt i syfte att minska stress bland medarbetare. Myndigheten har gjort flera förändringar under 2024 för att förbättra detta område.

Övrig återrapportering

Redovisning av uppdrag enligt regleringsbrev eller särskilda regeringsbeslut

Av tabellen nedan framgår vilka regeringsuppdrag som myndigheten har återrapporterat under 2024.

Uppdrag	Beslut	Redovisning
Uppdrag att fortsatt ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2021–2023 .	Fi2020/04960)	Redovisning till Statskontoret , diarienummer 2022/148
Uppdrag att fortsätta ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2021–2023	A2020/02583	Redovisning till Statskontoret , diarienummer 2022/148
Uppdrag som hbtqi-strategisk myndighet	Uppdrag enligt regleringsbrev 2023 och 2024	Delredovisning till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) , diarienummer 2023/11
Uppdrag att under 2022–2023 kartlägga kunskapen om antiziganism i grundskolan	Ku2022/00923	Redovisning till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) , diarienummer 2022/98
Uppdrag att under 2022–2024 förstärka arbetet med att genomföra kunskapshöjande insatser om olika former av rasism	A2022/00844	Delredovisning till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) , diarienummer 2022/102
Uppdrag att under 2022–2024 genomföra kunskapshöjande insatser mot antisemitism	A2022/00845	Delredovisning till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) , diarienummer 2022/101
Uppdrag att främja hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser .	Uppdrag enligt regleringsbrev 2023	Slutredovisning till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) , diarienummer 2018/148
Uppdrag inom den nationella planen mot rasism , liknande former av fientlighet och hatbrott	Uppdrag enligt regleringsbrev 2023	Redovisning till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet och Kulturdepartementet) , diarienummer 2023/5 .

Kostnader och intäkter per verksamhet

I tabellen nedan redovisar Forum för levande historia kostnader och intäkter fördelat på tre olika verksamhetsområden.

Verksamhetsområde Utbildning, stöd och samordning beskrivs i årsredovisningens kapitel *En kunskapskälla för målgrupperna*. Verksamhetsområdet Publik verksamhet och kommunikation beskrivs i årsredovisningens kapitel *Ett främjande uppdrag*. Verksamhetsområde Kunskapsutveckling och internationellt samarbete beskrivs slutligen i

årsredovisningens kapitel *En expertmyndighet i framkant*.

Eftersom indelningen är ny så har det inte varit möjligt att ta fram jämförbara data för de två föregående åren, och myndigheten redovisar därför enbart utfallet per verksamhetsområde för 2024.

De totala kostnaderna för myndigheten har ökat jämfört med 2023 då de var 72 560 tusen kronor. Ökningen beror bland annat på ökade driftkostnader.

Det avser till stor del ökade kostnader för säkerhet, främst bevakningstjänster. Det avser också ökade kostnader till följd av att myndigheten har tagit fram en ny utställning under året. Dessa kostnader ingår under verksamhetsområdet Publik verksamhet och kommunikation. Myndigheten har också haft särskilda regeringsuppdrag under 2024 som finansieras med anslag. Dessa kostnader ingår under verksamhetsområdet Kunskapsutveckling och internationellt samarbete.

2024			
Verksamhet (tkr)	Kostnader	Anslag	Övriga intäkter
Utbildning, stöd och samordning	30 602	10 611	19 991
Publik verksamhet och kommunikation	32 129	31 060	1 069
Kunskapsutveckling och internationellt samarbete	16 288	13 452	2 836
Summa	79 019	55 123	23 896

Lokalkostnader

Myndighetens lokalkostnader återrapporteras här enligt regleringsbrevet.

Lokalkostnader (tkr)	Hyra	El och uppvärmning	Reparation och underhåll	Övriga driftskostnader	Totalt
Fastighets AB Gåsgränd	8 910	151	43	400	9 504

Medverkans- och utställningsersättning

Forum för levande historia ska enligt regleringsbrev särskilt redovisa utbetalda ersättningar till upphovspersoner som har gjorts i enlighet med avtalet om upphovspersoners rätt till medverkans- och utställningsersättning (MU-avtalet). Myndigheten har haft sådana utbetalningar under året som uppgår till 45 000 kronor.

Finansiell redovisning

Sammanställning väsentliga uppgifter

(tkr)	2024	2023	2022	2021	2020
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	4 000	4 000	4 000	2 000	1 000
Utnyttjad	2 397	2 875	3 830	625	682
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	4 300	4 300	4 300	4 300	4 300
Maximalt utnyttjad	-	-	-	-	-
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	616	632	45	-	-
Räntekostnader	-	-	-	-	-
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	-	-	-	-	-
Avgiftsintäkter	-	-	-	-	-
Övriga avgiftsintäkter	869	881	3 023	469	127

(tkr)	2024	2023	2022	2021	2020
Anslagskredit					
Beviljad	1 594	1 522	1 505	1 793	1 479
Utnyttjad	563	-	-	-	-
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande Uo 17 8:4 ap . 1	-	2 711	907	2 946	156
Anslagssparande Uo 17 8:4 ap . 2*	-	-	-	2 384	-
Bemyndiganden	Ej tillämplig				
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	44	43	43	42	38
Medelantalet anställda (st)**	51	50	50	46	40
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 766	1 658	1 673	1 639	1 752
Kapitalförändring					
Årets	-	-	-	-	-
Balanserad	-	-	-	-	-

* Avslutat anslag

** I beräkningen av medelantalet anställda ingår tjänstledig personal.

Resultaträkning

(tkr)	Not	2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	55 123	48 902
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	869	881
Intäkter av bidrag	3	22 408	22 144
Finansiella intäkter	4	620	634
Summa		79 019	72 560
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-45 621	-42 502
Kostnader för lokaler		-9 504	-9 262
Övriga driftkostnader	6	-22 595	-19 536
Finansiella kostnader	7	-108	-159
Avskrivningar och nedskrivningar		-1 191	-1 102
Summa		-79 019	-72 560
Verksamhetsutfall		0	0

(tkr)	Not	2024	2023
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		120	51
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		200	200
Lämnade bidrag	8	-320	-251
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

Balansräkning

Tillgångar

(tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	9	1 036	1 148
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	10	-	-
Summa		1 036	1 148
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	16	56
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12	1 496	1 823
Summa		1 513	1 879
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	13	2 053	1 661
Övriga kortfristiga fordringar	14	-	4
Summa		2 053	1 666
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	15	3 097	2 988
Summa		3 097	2 988
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	16	565	-2 711
Summa		565	-2 711
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	17	6 003	12 964
Summa		6 003	12 964
Summa tillgångar		14 267	17 934

Kapital och skulder

(tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
Myndighetskapital	18		
Statskapital	19	152	152
Balanserad kapitalförändring		-	-
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-	-
Summa		152	152
Avsättningar			
Övriga avsättningar	20	506	450
Summa		506	450
Skulder m . m .			
Lån i Riksgäldskontoret	21	2 397	2 875
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	22	2 242	1 997
Leverantörsskulder		5 323	6 782
Övriga kortfristiga skulder	23	633	701
Summa		10 596	12 355
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	24	3 013	2 456
Oförbrukade bidrag	25	-	2 094
Övriga förutbetalda intäkter	26	-	427
Summa		3 013	4 977
Summa kapital och skulder		14 267	17 934

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Arets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 17 Kultur , medier , trossamfund och fritid 8:4 Ramanslag för Forum för levande historia ap. 1 Forum för levande historia	27	2 711	53 157	-	-1 189	54 680	-55 243	-563
Summa		2 711	53 157	0	-1 189	54 680	-55 243	-563

Tilläggsupplysningar

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Forum för levande historias bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF) samt Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF tillämpar myndigheten brytdagen den 3 januari. Brytdagen föregående år var den 5 januari.

Periodavgränsningsposter

För periodiseringar tillämpas en beloppsgräns på 50 tkr.

Ändrade redovisningsprinciper

Forum för levande historia periodiserar från och med 2024 alla förutbetalda kostnader som överstiger beloppsgräns för periodisering, när kostnaderna uppstår löpande under året. Detta skiljer sig mot tidigare år, då periodisering endast skedde då den

förutbetalda kostnaden översteg beloppsgräns per brytdagen.

Upplysningar av väsentlig betydelse

Forum för levande historia ska enligt regleringsbrev sårredovisa eventuella intäkter av sponsring i not till resultaträkningen. Sponsringsintäkter förekommer inte 2024.

Enligt regleringsbrev ska myndigheten även redovisa fördelning av bidragsintäkter mellan statliga bidrag, icke-statliga bidrag samt bidrag från mellanstatliga organ, i not till resultaträkningen. Detta redovisas i not 3.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Forum för levande historia beslutade om ändrad anläggningsriktlinje från och med redovisningsåret 2024. (Jämförelse med tidigare riktlinje anges inom parentes nedan)

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp (tidigare 26 tkr) och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 100 tkr.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider:

5 år (tidigare 3 år):

- Egenutvecklade system och applikationer
- Maskiner och andra tekniska anläggningar

10 år (tidigare 5 år):

- Övriga inventarier

Bärbara datorer klassificeras normalt inte som anläggningstillgång då den ekonomiska livslängden beräknas understiga 3 år.

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till beräknad nyttjandeperiod. Nuvarande hyreskontrakt löper till och med 2026-09-30.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare	Förmån (tkr)	Lön (tkr)
Petra Mårselius Överintendent	1	1 178

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2024	2023
Totalt	2,34	4,86
Andel 60 dagar eller mer	36,63	68,91
Kvinnor	2,41	4,82
Män	-	4,95
Anställda < 29 år	-	-
Anställda 30 år-49 år	2,57	5,70
Anställda 50 år >	2,19	4,18

Sjukfrånvaro för män lämnas inte eftersom antalet anställda i gruppen är under tio personer. Sjukfrånvaro för anställda upp till 29 år lämnas inte heller då det saknas personer i den gruppen.

Noter

(tkr)

Resultaträkning

Not	1	Intäkter av anslag	2024	2023
		Intäkter av anslag	55 123	48 902
		Summa	55 123	48 902
		Utgifter i anslagsredovisningen	-55 243	-48 953
		Saldo	-120	-51
		Anslag Uo 17 8:4 ap 1. Redovisning i transfereringsavsnittet som medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag.	120	51
		Summa	120	51

Not	2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2024	2023
		Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	834	657
		Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	35	223
		Summa	869	881

Not	3	Intäkter av bidrag	2024	2023
		Bidrag från statliga myndigheter	22 408	22 144
		Summa	22 408	22 144

Not	4 Finansiella intäkter	2024	2023
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	616	632
	Övriga finansiella intäkter	4	3
	Summa	620	634

Not	5 Kostnader för personal	2024	2023
	Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	-28 685	-26 740
	<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	-370	-272
	Sociala avgifter	-16 097	-14 190
	Övriga kostnader för personal	-839	-1 571
	Summa	-45 621	-42 502

Not	6 Övriga driftkostnader	2024	2023
	Resor, representation, information	-3 045	-3 159
	Köp av varor	-1 674	-1 407
	Köp av tjänster	-17 805	-14 940
	Övrigt	-70	-30
	Summa	-22 595	-19 536

Driftkostnaderna har ökat jämfört med motsvarande period föregående år. Det avser till stor del ökade kostnader för säkerhet, främst bevakningstjänster. Det avser också ökade kostnader till följd av att myndigheten har tagit fram en ny utställning under året och att myndigheten har haft fler särskilda regeringsuppdrag under 2024.

Not	7	Finansiella kostnader	2024	2023
		Ränta på lån i Riksgäldskontoret	-100	-125
		Övriga finansiella kostnader	-8	-33
		Summa	-108	-159

Minskade finansiella kostnader jämfört med motsvarande period föregående år beror främst på att lånet för anläggningstillgångar har amorterats.

Not	8	Lämnade bidrag	2024	2023
		Raoul Wallenberg Academy for Young Leaders	-200	-200
		Per Anger-priset prissumma	-120	-51
		Summa	-320	-251

Balansräkning

Not	9	Balanserade utgifter för utveckling	2024-12-31	2023-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	1 686	1 686
		Årets anskaffningar	555	0
		Summa anskaffningsvärde	2 241	1 686
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-538	0
		Årets avskrivningar	-667	-538
		Summa ackumulerade avskrivningar	-1 205	-538
		Utgående bokfört värde	1 036	1 148

Not	10 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2024-12-31	2023-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	23	23
	Summa anskaffningsvärde	23	23
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-23	-23
	Summa ackumulerade avskrivningar	-23	-23
	Utgående bokfört värde	0	0

Not	11 Förbättringsutgifter på annans fastighet	2024-12-31	2023-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	1 482	4 661
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-3 179
	Summa anskaffningsvärde	1 482	1 482
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 426	-4 537
	Årets avskrivningar	-39	-68
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	3 179
	Summa ackumulerade avskrivningar	-1 466	-1 426
	Utgående bokfört värde	16	56

Not	12 Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2024-12-31	2023-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	2 802	6 486
	Årets anskaffningar	158	147
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-3 831
	Summa anskaffningsvärde	2 960	2 802
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-979	-4 315
	Årets avskrivningar	-485	-496
	Årets försäljningar/utrangeringar	0	3 831
	Summa ackumulerade avskrivningar	-1 464	-979
	Utgående bokfört värde	1 496	1 823

Not	13	Fordringar hos andra myndigheter	2024-12-31	2023-12-31
		Fordran ingående mervärdesskatt	2 053	1 661
		Summa	2 053	1 661
Not	14	Övriga kortfristiga fordringar	2024-12-31	2023-12-31
		Fordringar hos anställda	0	4
		Summa	0	4
Not	15	Förutbetalda kostnader	2024-12-31	2023-12-31
		Förutbetalda hyreskostnader	2 249	2 183
		Övriga förutbetalda kostnader	849	805
		Summa	3 097	2 988
Not	16	Avräkning med statsverket	2024-12-31	2023-12-31
		Anslag i räntebärande flöde		
		Ingående balans	-2 711	-907
		Redovisat mot anslag	55 243	48 953
		Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-53 157	-50 757
		Återbetalning av anslagsmedel	1 189	0
		Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde	563	-2 711
		Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
		Inbetalningar i icke räntebärande flöde	2	0
		Övriga fordringar på statens centralkonto*	2	0
		Summa Avräkning med statsverket	565	-2 711

* Avser en retur av utbetalning i räntebärande flöde som felaktigt gottskrevs på bankkonto för icke räntebärande flöde. Flödeskorrigering gjord i januari 2025.

Not	17 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2024-12-31	2023-12-31
	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	6 003	12 964
	Summa	6 003	12 964
	<i>Belopp att reglera mellan räntekontot och statens centralkonto, för december</i>	2	0
	Beviljad kredit enligt regleringsbrev	4 300	4 300
	Maximalt utnyttjad kredit	0	0

Not	18 Myndighetskapital		
	Myndighetskapitalet består endast av statskapital vars värde är oförändrat mellan åren. Därför redovisas ingen specifikationstabell.		

Not	19 Statskapital	2024-12-31	2023-12-31
	Statskapital utan avkastningskrav avseende konst	152	152
	Utgående balans	152	152

Not	20 Övriga avsättningar	2024-12-31	2023-12-31
	Avsättning för lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	450	371
	Årets förändring	56	80
	Utgående balans	506	450

Forum för levande historia planerar att under 2025 nyttja cirka 300 tkr av de avsatta medlen för lokalt omställningsarbete. På grund av en regeländring är 2024 års avsatta medel beräknade med 0,2 % av årets lönekostnader, jämfört med 0,3 % för 2023.

Not	21 Lån i Riksgäldskontoret	2024-12-31	2023-12-31
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	2 875	3 830
	Under året nyupptagna lån	713	147
	Årets amorteringar	-1191	-1102
	Utgående balans	2 397	2 875
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	4 000	4 000

Not	22 Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2024-12-31	2023-12-31
	Utgående mervärdesskatt	56	46
	Arbetsgivaravgifter	764	816
	Leverantörsskulder andra myndigheter	1 422	1 135
	Summa	2 242	1 997

Not	23 Övriga kortfristiga skulder	2024-12-31	2023-12-31
	Personalens källskatt	633	701
	Summa	633	701

Not	24	Upplupna kostnader	2024-12-31	2023-12-31
		Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	2 413	2 134
		Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter*	406	0
		Övriga upplupna kostnader**	194	321
		Summa	3 013	2 456

* Övriga upplupna lönekostnader har ökat jämfört med motsvarande period föregående år. Kostnaden består främst av myndighetens kompensationssskuld till de anställda avseende övertid. 2024 infördes närvarohantering i lönesystemet Primula.

** Övriga upplupna kostnader har minskat jämfört med 2023, främst till följd av att Riksrevisionen numera inte tar ut avgift för granskning av årsredovisning.

Not	25	Oförbrukade bidrag	2024-12-31	2023-12-31
		Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	0	2 094
		Summa	0	2 094
		<i>varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:</i>		
		inom tre månader	0	1 627
		mer än tre månader till ett år	0	467
		mer än ett år till tre år	0	0
		mer än tre år	0	0
		Summa	0	2 094

Not	26	Övriga förutbetalda intäkter	2024-12-31	2023-12-31
		Övriga förutbetalda intäkter	0	427
		Summa	0	427

Avsåg förutbetald intäkt från Statens historiska museer, som förbrukats i sin helhet under 2024.

Anslagsredovisning

Not	27	Uo 17 8:4 Ramanslag ap.1 Forum för levande historia
		Anslaget är räntebärande.
		Av överföringsbeloppet har indragning med 1 189 tkr gjorts då det överstiger 3 % av anslagssparandet från föregående år.
		Enligt regleringsbrev disponerar Forum för levande historia en anslagskredit på 1 594 tkr. Krediten har nyttjats 2024 med 563 tkr.
		Enligt regleringsbrev ingår medel för ett pris för humanitära och demokratifrämjande insatser i enlighet med förordningen (2004:1024) om pris till Per Angers minne, i anslagsposten.
		Enligt regleringsbrev används anslagsposten även till det svenska bidraget till den fond som inrättats av International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA).
		Enligt ändring av regleringsbrev 2024-12-16 ansvarar Forum för levande historia också för Sveriges roll i IHRA:s uppmärksammande av 25-årsjubileet av Stockholmsdeklarationen och organisationens tillblivelse.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 20 februari 2025

Petra Mårseius
Överintendent

Årsredovisning 2024
Forum för levande historia
DNR 2025/34

Forum för levande historia
Stora Nygatan 10–12, Stockholm
levandehistoria.se

